

Açıklamalı
SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK
ALMANAĞI

2023

BAŞLAR KEN

Sürdürülebilirlik kavramı; kapsamının çok geniş olması, küresel ölçekte bir iş birliği gerektirmesi ve henüz gelişimini tamamlamamış olması nedeniyle anlaşılması zor bir kavram. Ayrıca, sürdürülebilirlikle ilgili konuşan, fikir üreten, ürün veren paydaşların her birinin konunun farklı yönlerini ele alması da konuyla profesyonel olarak ilgilenmeyenlerin kafasının karışmasına sebep oluyor.

Yeşil Büyüme olarak, alandaki bütünlük eksikliğinin giderilmesine bir nebze de olsa katkıda bulunabileceğimizi düşündük ve 2023 yılının sürdürülebilirlik özelinde hikayesini meraklılarına aktarmak istedik. "Yeşil Büyüme 2023 Sürdürülebilirlik Almanacağı" başlığı altında hazırladığımız bu çalışma, geride bıraktığımız yılda yaşananları bütüncül bir bakış açısıyla ele almayı ve sürdürülebilirlik kavramını derinlemesine incelemeyi amaçlayarak kaleme alındı.

Bu çalışmanın eksikleri olduğu muhakkak. Kim bilir unuttuğumuz, atladığımız, haberdar olmadığımız ne kadar önemli gelişmeler olmuştur. Ancak unutmamalı ki; her şey sınırlarıyla güzeldir.

Bu almanakta yer alan içerikler, birçok değerli katkıyla zenginleşti. Bu noktada, metinlerin hazırlanmasında gösterdiği üstün çaba ve bilgi birikimi için **Burak Yorulmaz**'a, almanakta yer alan etkileyici grafik tasarımlar için **Cemil Çelik**'e ve tavsiyeleriyle bize yol gösteren **İskender Şafak**'a içtenlikle teşekkür etmek istiyoruz. Onların katkıları olmadan bu çalışmanın bu kadar kapsamlı ve etkili olması mümkün olmazdı.

2023

OCAK

#Enerji

ABD'den 369 Milyar Dolarlık Yenilenebilir Enerji Hamlesi

Ağustos 2022'de ABD tarafından kabul edilen **Enflasyonla Mücadele Yasası** kapsamında, yenilenebilir enerji ve elektrikli araçlar konusunda 369 milyar dolarlık dev bir ekonomik paket **açıklandı**. Bu paketin başlıca hedefi, Çin'in temiz teknolojiler alanında elde ettiği üstünlüğü yeniden ele geçirmek.

ABD'nin çıkardığı yasanın Avrupa Birliği'ndeki üreticiler üzerinde bazı olumsuz etkilerinin olması bekleniyor. Bu nedenle özellikle Fransa ve Almanya; enerji, ulaşım, sanayi, binalar ve tarımda temiz teknolojiler bağlamında Avrupa Birliği'nin rekabet gücünü korumak için çalışmalarına hız verdi.

#Avrupa Yeşil Mutabakatı

AB Emisyon Ticaret Sistemi'ni Güncelleyecek

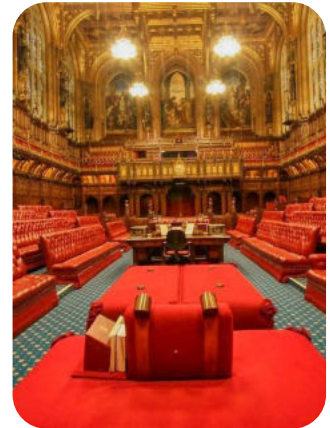
AB Emisyon Ticaret Sistemi'nde bir takım değişiklikler yapılmasını öngören teklif AB yasa yapıcı kurumları tarafından kabul edildi. Buna göre, binalar ve karayolu taşımacılığını kapsayacak olan ETS2'nin hayata geçmesi ile birlikte petrol, dizel ve ısınmada kullanılan yakıtlara yönelik yeni karbon ücretlerinin getirilmesi bekleniyor. Ayrıca, 2030 yılına kadar ETS2'deki karbon ücretlerinin 45 € seviyelerine ulaşacağı tahmin ediliyor. Enerji fiyatlarındaki dalgalanmalara bağlı olarak **ETS2'nin faaliyete geçmesi 2028 sonrasına kadar ertelenebilir**.

#Çevre

Birleşik Krallık Sınırdaki Karbon Vergisi Getirmeye Karar Verdi

İngiliz çelik endüstrisini desteklemek için tasarlanan **yasa teklifi** kapsamında, AB tarafından getirilen Sınırdaki Karbon Düzenlemesi Mekanizması'na benzer bir uygulamanın Birleşik Krallık topraklarında da getirilmesi planlanıyor. Bu sayede, ülkede faaliyet gösteren iki büyük çelik üreticisinin emisyonlarını azaltacak yatırımların yapılması için gelir elde edilmesi hedefleniyor.

Bu karar, Birleşik Krallık'ın net-sıfır stratejisiyle de uyumlu. Hükümet tarafından yayımlanan net-sıfır hedefi **raporunda** yer verilen ve McKinsey tarafından yapılan bir araştırmaya göre net-sıfır hedefi İngiltere'nin 2030 yılına kadar 1 trilyon sterlin ek gelir elde etmesini ve 480.000 yeni istihdam oluşturmasını sağlayabilir.

#Türkiye'nin Yeşil Yolculuğu

Türkiye'nin Hidrojen Stratejisi Belli Oldu

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, yeni gelişen ve yeşil dönüşüm açısından oldukça önemli bir yer işgal edeceğe benzeyen hidrojen teknolojilerine ilişkin ülkemizin stratejisini belirledi. “Türkiye Hidrojen Teknolojileri Stratejisi ve Yol Haritası” ismini taşıyan belgede yer alan bazı hedef ve politikalar şöyle:

- Yeşil hidrojen üretim maliyetini 2035 yılında 2,4 dolar/kgH ve 2053'e kadar 1,2 dolar/kgH altına düşürmek
- Elektrolizör kurulu güç kapasitesinin 2030 yılında 2 GW, 2035 yılında 5 GW ve 2053 yılında 70 GW'a ulaşmasını sağlamak
- Mevcut mevzuatı gözden geçirerek “hidrojen üretim, taşıma, depolama ve kullanım” için uygun hale getirmek
- Yeşil hidrojen üretiminde ve depolanmasında yerli aksam kullanılmasına yönelik teşvik mekanizması oluşturmak

#Avrupa Yeşil Mutabakatı

Avrupa Komisyonu, AB Taksonomisi'nin Uygulamasına Yönelik Bir Rehber Yayımladı

AB Taksonomisi, çevresel kriterlerin ekonomik aktivitelere uygulanmasını sağlayacak şekilde, sürdürülebilir yeşil projeler için bir sınıflandırma sistemi olarak yürürlüğe girdi. Ekonomik bir aktivitenin AB Taksonomisi'ne göre sürdürülebilir olarak nitelendirilebilmesi için AB'nin iklim hedeflerinden en az birisini desteklemesi ve çevreye ciddi zarar vermemesi gerekiyor.

Bir şeffaflık enstrümanı olan AB Taksonomisi kapsamında büyük şirketler ekonomik faaliyetlerini raporlamak zorunda. Bu sayede, büyük şirketlerin sürdürülebilirlik performansları, yatırımcılar tarafından daha sağlıklı bir şekilde karşılaştırılabilir. Her ne kadar AB Taksonomisi yatırımcılar için zorunlu bir çerçeve sunmasa da, zaman içerisinde sürdürülebilir projelerin daha fazla tercih edilmesini kolaylaştıracağı düşünülüyor.

#Avrupa Yeşil Mutabakatı

AB Merkez Bankası Emisyon Ticaret Sistemi ve SKDM Raporu'nu Yayımladı

Rapora göre 2005-2016 yılları arasında ETS, planlanan %1.6'lık emisyon azaltımının ötesine geçerek %2.1'lik bir emisyon azaltımı gerçekleşmesini sağladı. Fakat bunun yanı sıra aynı dönemde karbon kaçağının arttığını gösteren bazı deliller de mevcut. Dolayısıyla AB'nin ETS, SKDM ve kurumsal sürdürülebilirlik düzenlemelerinin bir bütün olarak ele alınması ve etkilerinin bütüncül değerlendirilmesi nihai hedef için oldukça önem taşımakta. Rapora göre Türkiye'nin, sahip olduğu coğrafi konumundan dolayı Avrupa Birliği ile ihracatta ulaşımdan kaynaklanan emisyonlar açısından nispi avantajı var.

#Türkiye'nin Yeşil Yolculuğu

Milli Emisyon Ticaret Sistemi 2024'ten İtibaren Hayata Geçiyor

Katıldığı bir etkinlikte konuşan Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat Kurum, yeni "İklim Kanunu" ile birlikte milli Emisyon Ticaret Sistemi'nin **2024'ten itibaren** uygulanmaya başlayacağını ifade etti. Elde edilecek gelirlerin düşük emisyonlu sistemlere geçişi desteklemek için kullanılacağını belirten Bakan Kurum, endüstrilerde döngüsellik artıracak adımlar atılacağını ve tüm OSB'leri yeşil OSB'ye dönüştürmeyi hedeflediklerini duyurdu.

Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP) Türkiye'nin Yeşil Dönüşümüne Destek Veriyor

PROGRAMI

BM KALKINMA

#İşBirliği

Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP), yaklaşık 170 ülke ve bölgede yoksulluğun ortadan kaldırılması ve eşitsizliklerin azaltılmasına destek olmak amacıyla çalışan ve Birleşmiş Milletler'in uluslararası kalkınma alanında faaliyet gösteren ana kuruluşudur. UNDP, Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarına (SKA) ulaşmak için çalışmalarını üç yönde değişimi destekleyerek gerçekleştirmektedir. Bunlar;

- Yapısal dönüşüm, özellikle yeşil, kapsayıcı ve dijital dönüşüm faaliyetleri,
- Kimseyi geride bırakmayan, insan eylemliliği ve insani gelişimi merkeze alan hak temelli bir yaklaşım,
- Sistemik belirsizlik ve risklere yanıt vermek için dayanıklılık oluşturma.

UNDP Türkiye'de, 50 yılı aşkın bir süredir ülkenin ulusal kalkınma hedefleri ve öncelikleriyle uyumlu olarak Türk Hükümeti ile iş birliği içinde çalışmaktadır. Türkiye'nin az gelişmiş bölgelerindeki bölgesel eşitsizlikleri gidermek, yaşam koşullarını iyileştirmek, rekabeti teşvik etmek ve sosyal, kültürel ve ekonomik refahı artırmak amacıyla hükümet, sivil toplum kuruluşları, üniversiteler, yerel yönetimler ve iş dünyası ile işbirliği yapmaktadır. UNDP Türkiye'nin ana çalışma alanları şunlardır:

- Yönetişimin güçlendirilmesi, adalete erişimin iyileştirilmesi ve yerel ve ulusal düzeyde reformların uygulanmasına yardımcı olunması.
- Küresel çevre sorunlarını ele alma kapasitesinin güçlendirilmesi ve iklim değişikliğine karşı direncin artırılması.
- Kapsayıcı ve sürdürülebilir büyüme ve verimlilik ile ilgili yapısal sorunların ele alınması ve ekonomisinin dayanıklılığının artırılması.

Bu başlıklar altında Türkiye'nin farklı bölgelerinde çok farklı girişimler ve projeler yürütülmektedir. UNDP, Şubat 2023'te meydana gelen bir dizi yıkıcı depremin ardından depremden etkilenen bölgelerin dayanıklılığını artırmak için kapsamlı çalışmalara odaklanmış, halihazırda yürüttüğü birçok projeye deprem bölgesi illerini de katarak kimseyi geride bırakmadan geleceği inşa etme çabalarını hızlandırmıştır. Depremden etkilenen bölgenin ekonomik ve sosyal açıdan toparlanmasına, etkilenen illerdeki kamu kurumlarına, belediyelere ve yerel sivil toplum kuruluşlarına yardım sağlayarak destek olmaktadır.

UNDP'nin kapsamlı yaklaşımı, temel sosyal hizmetlerin yeniden tesis edilmesini, yaşadıkları yeri terk etmek zorunda kalan ailelerin yaşam koşullarının iyileştirilmesini, ekonomik faaliyetlerin artırılması için hibeler yoluyla küçük işletmelerin desteklenmesini, mesleki ve sosyal beceri eğitimlerinin verilmesini, geçim kaynaklarını kaybedenler için işe yerleştirmelerin kolaylaştırılmasını ve bölgedeki kültürel miras eserlerinin ve simge yapıların korunmasını içermektedir.

Bu kapsamda;

- İsveç Hükümeti'nin desteğiyle oluşturulan deprem sonrası toparlanma hibe programı kapsamında 11 ilde bulunan ve yüzde 42'si kadınlara ait olan 4.633 küçük işletmeye 10 milyon ABD doları nakit hibe desteği sağlanmıştır.
- Birleşik Krallık hükümetinin desteğiyle sosyal hizmetlerin iyileştirilmesi kapsamında Adıyaman, Kahramanmaraş ve Hatay'da Erişilebilir Yaşam Merkezleri kurulmuştur. Yine bu illerin belediyelerine özel ihtiyaç sahipleri ve yaşlıların taşınması amacıyla sosyal hizmet aracı tedarik edilmiştir, yaklaşık 120 sosyal hizmet uzmanına eğitimler verilmiştir.
- Deprem bölgesinde yaşayanlara yönelik toplam 25 mesleki eğitim programı tamamlanmış, 9 farklı başlıkta mesleki eğitim programı devam etmektedir. Bu programlardan bugüne kadar 818 kişi yararlanmış, bunların 319'u istihdam edilmiştir. Diyarbakır ve Adıyaman'da toplam 35 işletme ve kurum, uzmanlaşmış iş geliştirme hizmetleri ve kurumsallaşma, dış ticaret, piyasa araştırma ve yeşil dönüşüm gibi eğitimler almıştır.

- Kahramanmaraş, Adıyaman ve Hatay belediyeleri için deprem odaklı katı atık yönetim planları hazırlanmış, depremden etkilenen belediyelere 550 atık konteyneri ve 2 sokak süpürücü tedarik edilmiş, hasarlı binaların kontrollü yıkımı sırasında salınan toz ve asbesti azaltmak için toz azaltma sistemi temin edilmiştir.
- Kadınlar ve kız çocuklarına güvenli bir alan sağlamak, temel hizmetlere erişimlerini kolaylaştırmak, psiko-sosyal destek ve danışmanlık hizmetleri verebilmek amacıyla Hatay'da Mor Yerleşke'nin kurulmasını sağlamıştır.

2023

ŞUBAT

#Avrupa Yeşil Mutabakatı

AB Komisyonu "Net-Sıfır için Yeşil Mutabakat Endüstriyel Planı"nı Yayımladı

Rapora göre, AB'de net-sıfır ekonomi kapasitesinin boyutu 2021 yılında bir önceki yıla göre iki kat artış göstererek 100 milyar avro seviyelerine ulaştı. Yayımlanan **dokümanda** dikkati çeken hususlar;

Kritik metaller ve kalifiye elemana olan ihtiyacın arttığı bu yeni dönemde Avrupa Birliği'nin yeni bir endüstriyel plana ihtiyacı var. Bu planın **dört ana sütunu** bulunuyor.

- **Tutarlı ve Sade Düzenleyici Çerçeve:** 2030 yılına kadar endüstriyel kapasitenin hızlı bir şekilde artırılması için tüm tedarik zincirleri analiz edilerek eksiklikler tespit edilecek ve tıkanmaya neden olan sorunlar giderilecek.
- **Kritik Hammadde Yasası:** Net-sıfır teknolojilerin geliştirilmesi, bu alanda ihtiyaç duyulan kritik hammadde tedariğinin güvence altına alınmasına bağlı. Kritik hammaddeler açısından geri dönüşüm oranlarının artırılması da önem arz ediyor. Kritik Hammadde Yasası ile kritik hammaddelerine yönelik tedarik zincirlerinin güvence altına alınması amaçlanıyor.
- **Enerji:** Rusya'nın enerji kaynaklarını bir silah olarak kullanması Avrupa Birliği'nin tedbir almasına yol açtı. "Elektrik Piyasa Dizaynı" düzenlemesi ile endüstrilerin yüksek enerji fiyatlarından daha az etkilenmesinin sağlanması planlanıyor.
- **Altyapı:** Trans-Avrupa Ulaşım Ağı (TEN-T) gibi altyapı projelerinin güçlendirilmesi, hidrojen altyapısının geliştirilmesi ve akıllı şebeke uygulamalarının yaygınlaştırılması gibi stratejiler sayesinde endüstriyel proseslerin daha verimli hale gelmesi planlanıyor.

#Türkiye'nin Yeşil Yolculuğu

Borsa İstanbul "Şirketler İçin İklim Raporlama Rehberi"ni Yayımladı

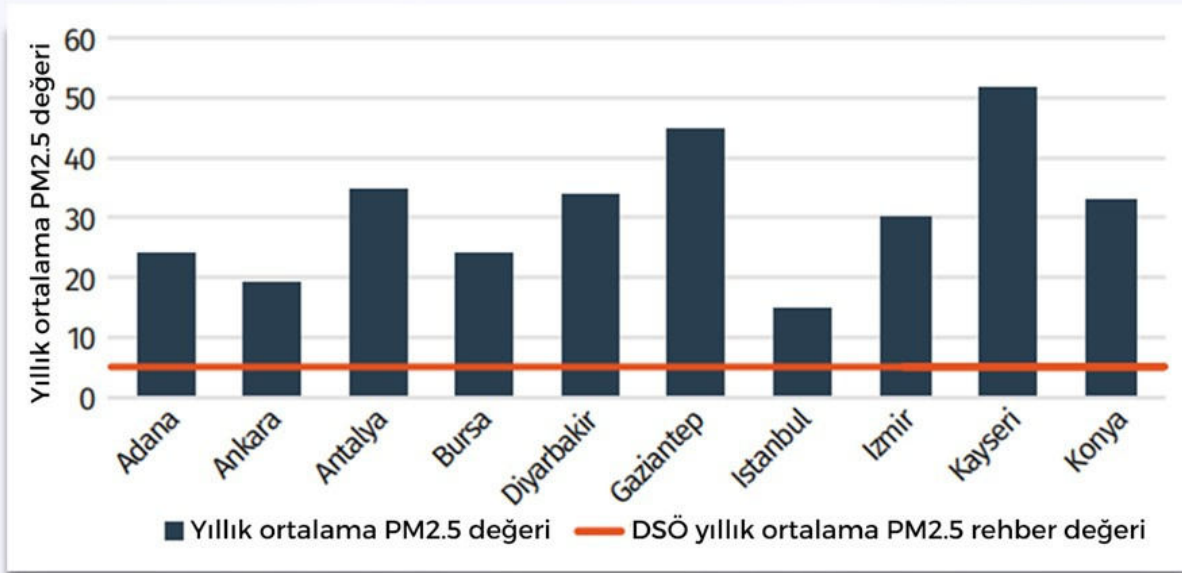
Her ne kadar Türkiye'de henüz iklim değişikliği veya kurumsal sürdürülebilirlik raporlamasına dair bir yasal yükümlülük bulunmuyor olsa da iklim raporlamasının Türk şirketlere çeşitli avantajlar getireceği kesin. AB'deki iş ortaklarıyla daha koordineli çalışma, raporlama kolaylığı ve sağlıklı veri bulundurulması bakımından rekabetçi avantajlar, yeşil finansmana kolay erişim ve tüketici algısının olumlu gelişmesi gibi avantajlar bunlara örnek olarak sayılabilir.

#Türkiye'nin Yeşil Yolculuğu

BM "Türkiye Sağlık ve İklim Değişikliği Raporu"nu Yayımlandı

Türkiye'de Hava Kirliliği

yesilbuyume.org

Kaynak: Dünya Sağlık Örgütü

Dünya Sağlık Örgütü ve Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi tarafından ortak olarak hazırlanan rapora göre, harekete geçilmemesi halinde yüzyılın sonunda Türkiye'de sıcaklık artışı 4.9 dereceye ulaşabilir. Ayrıca Türkiye'de halihazırda 10 ilde hava kirliliği seviyesinin Dünya Sağlık Örgütü'ne göre kabul edilebilir değerlerin üzerinde olduğu görülüyor.

#Türkiye'nin Yeşil Yolculuğu

Sürdürülebilirlik Yetenekleri ile İlgili Büyük Bir Açık Var

Yaklaşık 20 yıldır sürdürülebilirliğin dizaynı ve yenilikçilikle ilintisi üzerine çalışmalar yürüten **Leyla Acaroğlu**; iklim değişikliği, sürdürülebilirlik ve döngüsel ekonomi alanlarında bilgi ve teknik beceri gerektiren uzmanlıklar ile ilgili yetenek açığına dikkat çeken önemli bir **makale** kaleme aldı. Acaroğlu'nun yazısında dikkat çektiği hususlar kısaca şu şekilde:

- Sürdürülebilirlik sadece iyi şeyler yapma çabası değildir. Şirketlerin çevresel etkilerinin anlaşılması ve azaltılması için sürdürülebilirlik faaliyetlerinin şeffaf ve bilime dayalı bir bakış açısı ile yürütülmesi gerekiyor.
- Sürdürülebilirlik ve döngüsellik adına doğru bir biçimde kullanılacak araçlar, konseptler ve eylemler şirketlere ve toplumlara büyük faydalar sağlayabilir. Bununla birlikte, bu süreçlerin yeterli teknik beceriye veya bilgi birikimine sahip olmayan kişilerce yürütülmesi yeşil yıkama (greenwashing) faaliyetlerinin artmasına yol açabilir.
- LinkedIn tarafından yayımlanan "Yeşil Yetenekler Açıklık Raporu"na göre yeşil dönüşümün gerçekleşmesi insan sermayesi içerisinde yeşil yeteneklerin artırılmasına bağlı.

#Enerji

Almanya Rüzgar ve Güneş Enerjisi Üretim Sistemlerini Kendi Üretecek

Rusya'ya olan fosil yakıt bağımlılığından en fazla etkilenen ülkelerin başında gelen Almanya, **kendi topraklarında güneş ve rüzgar sistemlerinin üretimini hızlandırmak** için kapsamlı bir **plan** hazırladı. Alman Hükümeti'nin planına göre, yenilenebilir enerji sistemleri üreten endüstrilere uygun ücretle elektrik sağlanması, bu endüstrilerin bazı operasyonel masraflarının desteklenmesi ve oluşturulacak yeni "dönüşüm fonu" ile bu alanda faaliyet gösteren şirketlerin hisselerinin alınması hedefleniyor.

2023

MART

#Avrupa Yeşil Mutabakatı

AB Net-Sıfır Endüstri Yasası'nı Çıkarıyor

AB, enerji bağımsızlığı ve net sıfır hedefleri doğrultusunda kilit önemde gördüğü **Net-Sıfır Endüstri Yasası'nı** hazırladı. Kurumlararası müzakere süreci sonrasında yürürlüğe girecek olan düzenleme, **2030'a kadar temiz teknolojilerin en az %40'ının AB sınırlarında üretilmesini** hedefliyor. Sektörlere göre bu hedefler incelendiğinde, güneş enerjisi sistemleri için %40'a, batarya ve rüzgar gülleri için ise %85'lere varan oranda AB içinde üretim hedeflenmiş durumda.

Dünya genelinde artan yeşil korumacılık (green protectionism) eğiliminin bir parçası olarak değerlendirilebilecek Enflasyon Azaltım Yasası ve Net-Sıfır Endüstri Yasası gibi düzenlemeler, net-sıfır teknolojiler konusunda yerel endüstriyi geliştirmeyi hedeflediği için, Türkiye gibi gelişmekte olan ülkelerde bu alanlarda yapılması planlanan yatırımları olumsuz etkileyebilir.

Konuyla ilgili ayrıntılı analizimizi [buradan](#) inceleyebilirsiniz.

#Avrupa Yeşil Mutabakatı

AB Yanıltıcı Yeşil İddialara Savaş Açtı

Son dönemde iyice rağbet kazanan sürdürülebilirlik konusu özellikle şirketler için aynı zamanda rekabette öne çıkma enstrümanı haline geldi. Bu da, kural dışına çıkan bazı firmaların yanıltıcı iddialarda bulunmasına sebep oluyor.

AB, çıkardığı taslak "**Yeşil İddialara İlişkin Direktif**" ile bu duruma bir son vermek istiyor. Direktifin amacı, **yanıltıcı çevrecilik iddialarının önlenmesi** adına ortak kriterlerin belirlenmesini sağlamak. Bu sayede yeşil yıkamanın önüne geçilmesi ve tüketicilerin daha güvenilir bilgi almasının sağlanması hedefleniyor. Ayrıca teklifin bir diğer amacı ise çevresel sürdürülebilirliğin sağlanması için gerçek çaba sarf eden ve yeşil yıkamadan kaçınan şirketlerin rekabetçi dezavantaja uğramasının önüne geçmek.

Teklifin göre, şirketler ürünleri veya hizmetleri hakkında 'yeşil iddialar'da bulunmayı tercih ettiklerinde, bu iddiaları nasıl kanıtladıkları ve nasıl ilettikleri konusunda asgari normlara uymak zorunda olacaklar.

#Türkiye'nin Yeşil Yolculuğu

Türkiye Otomotiv Sektörü ile İlgili Sürdürülebilirlik Eylem Planı Yayınlandı

Türkiye'nin en büyük ihracat kalemlerinden olan otomotiv, karmaşık tedarik zinciri yapısı sebebiyle sürdürülebilirlik süreci en fazla önem arz eden sektörlerden biri. Türkiye İhracatçıları Meclisi'ne bağlı **Otomotiv Endüstrisi İhracatçıları Birliği** bu konuyu ayrıntılı olarak ele alan bir **Eylem Planı** hazırladı.

#Avrupa Yeşil Mutabakatı

'Yeşil Tahvil'in Tanımı Belli Oldu

AB, 2021 yılında gündemine aldığı 'yeşil tahvil' konusu ile ilgili adımlarını somutlaştırarak yeni bir düzenlemeye gitti. Hangi finansal ürünlerin "AB yeşil tahvili" olarak sınıflandırılacağı belirlenmesini amaçlayan teklif gereği; yeşil tahvil ihraç edenlerin bu tahvillerin satışında AB Taksonomisi kurallarına uyulduğunu kanıtlaması gerekiyor. Ancak geçiş sürecinde belirli bir esneklik sağlamak adına, ekonomik faaliyetlerin %15'inin henüz AB Taksonomisi ile kapsamayan aktivitelerden seçilmesine izin verilecek.

Düzenleme kapsamında, bağımsız denetçilerin kayıt ve kontrol yapabilecekleri bir çerçevenin oluşturulması da amaçlanıyor. Bu sayede yeşil tahvillerin gerçekten pozitif çevresel etki oluşturmasının sağlanması hedefleniyor. Bahse konu düzenlemeyle ayrıca, yeşil yıkama (greenwashing) faaliyetlerinin engellenmesi için standart bir şablonun yayımlanması da planlanıyor.

#Enerji

Uluslararası Enerji Ajansı CO2 Emisyonları-2022 Raporu Yayımlandı

İlerleyen dönemlerde uygulanacak olan politikalara veri teşkil etmesi açısından çok önemli olan rapordaki bazı önemli bulgular şu şekilde:

- Enerji kaynaklı CO2 emisyonları geçen yıla göre %0.9 arttı.
- Enerji fiyatlarındaki artışlar, enflasyondaki yükseliş ve uluslararası fosil yakıt ticaretindeki kesintiler CO2 emisyonundaki bu artışı sınırladı.
- Yenilenebilir enerji kaynaklarına artan ilgi ve elektrikli araçların yaygınlaşması da CO2 emisyonlarındaki artışı sınırlayan diğer faktörler.
- Buna rağmen kömür kaynaklı emisyon artışları %1.6 artarken, petrol kaynaklı emisyonlar ise %2.5 artmış durumda.

YEŞİL TAHVİL NEDİR?

**waste
dashboard****evreka**

Evreka, Sürdürülebilirlik Odaklı Şirketler İçin Atık ve Ham Madde İzlenebilirlik Çözümleri Sunuyor

#İşBirliği

“Hizmet olarak sürdürülebilirlik” yaklaşımını benimseyen **Evreka**, ABD’den Singapur’a dünyanın her bölgesinde 20’den fazla ülkede faaliyet göstererek sürdürülebilir çözümler sunuyor. Kaynak sorununu, atık ve atıl ürünlerin etkili yönetimi ile ele alan Evreka, döngüsel iş modellerine uyum sağlamak isteyen tüm sektörlerde dijitalleştirilmiş uçtan uca atık ve materyal yönetimi çözümleri sunuyor.

Evreka, organizasyonların atığı ve kaynağı, tüketiciden ikincil ham madde tedarikçisine kadar izlemelerine olanak tanır. Böylece yeniden kullanma ve geri dönüşüm yoluyla döngüyü kapatma olanağı sağlar. Evreka'nın 2023 yılında geliştirdiği **WasteDashboard** çözümü, artan sosyal ve çevresel regülasyonlar nedeniyle kurumsal faaliyetlerini raporlamak ve karbon ayak izi gibi önemli verileri paylaşmak zorunda olan şirketler için özel olarak geliştirilmiştir. Otomotivden perakendeye, birçok sektörü kapsayarak atık yönetimine kontrol edebilir ve raporlanabilir bir sistem sunar. Ölçümlenebilir veriye dayalı raporlama imkanı ile özellikle Kapsam 3 emisyonları altında atık yönetimini optimize ederek sürdürülebilirlik skorunu artırma amacı güden şirketlere rekabet avantajı sağlar. Bu çözüm, GRI standartlarına dayalı raporlamadan daha fazlasını sunarak, CDP gibi önde gelen sürdürülebilirlik endekslerinde dijital verilerle kolayca doğrulama yapmayı mümkün kılar.

WasteDashboard kazanımları

- Atık azaltma ve maliyet tasarrufu
- Ölçümlenebilir çevresel etki
- Güçlendirilmiş ESG raporlaması
- Kaynak optimizasyonu
- Paydaşlar arası uçtan uca gelişmiş şeffaflık
- İyileştirilmiş geriye dönük değerlendirme
- Sürdürülebilir bir marka kimliği

Etki Odaklı İnovatif Projeler

Döngüsel ekonomi ve sürdürülebilir sosyal etki odaklı projeler, Evreka'nın gelecekteki planlarının merkezinde yer alır. Dünya genelindeki atık sorununa yeşil teknolojiler aracılığıyla kökten bir çözüm getirmeyi amaçlayan Evreka, başta Körfez Bölgesi ve Hollanda olmak üzere yurt dışında kilit pazarlarda pazar payını artırmayı hedefliyor. Bu çerçevede Evreka, etkisini Suudi Arabistan'daki örnek akıllı şehir projeleri ve Hollanda'daki başarılı çözümleriyle somutlaştırıyor. Evreka Suudi Arabistan'ın "yeni gelecek" vizyonu kapsamında yürütülen dünyanın en büyük fütüristik akıllı şehir projelerinden birinde Türk teknoloji şirketi olarak akıllı atık yönetimi altyapısını uçtan uca sağlayacak olmanın gururunu yaşıyor. Aynı zamanda, çözümleriyle Hollanda'nın önde gelen atık yönetim şirketlerinde operasyonel verimliliği etkileyici bir şekilde artırmaya devam ediyor. Evreka'nın bu başarıları, atık yönetim şirketlerinin kullanıcı şikayetlerinde %63'e kadar azalma sağlayarak Hollanda'daki misyonunu güçlendiriyor.

Karbonsuzlaşmaya Etki: 182 Milyon Kilogram

Dijital ve entegre edilebilir sistemlerin temel amacı dünyanın hemen hemen her yerinde kişisel inisiyatife terk edilen, düzensiz ve verimsiz atık yönetimi operasyonlarına son vermektir. En önemli çıktısı ise çevresel sürdürülebilirliği sağlayan operasyonların azalttığı karbon emisyonudur. Örneğin, Evreka'nın 2023 yılı faaliyetlerine bakıldığında, sunduğu dijital ve entegre sistemler sayesinde müşterilerin operasyonlarında yarı yarıya tasarruf ettiğini ve bu süreçte 21.5 milyon kilometre yol kazanıldığını gözlemleyebiliriz. En somut çıktısı ise 182 milyon kilogramı bile aşacak ölçüde azalan karbon emisyonudur. Bu miktar kabaca bir hesapla 8 milyona yakın ağacı kurtarmak anlamına geliyor.

Daha fazla bilgi için [ücretsiz demo](#) talep edebilir veya info@evreka.co üzerinden iletişime geçebilirsiniz.

2023

NISAN

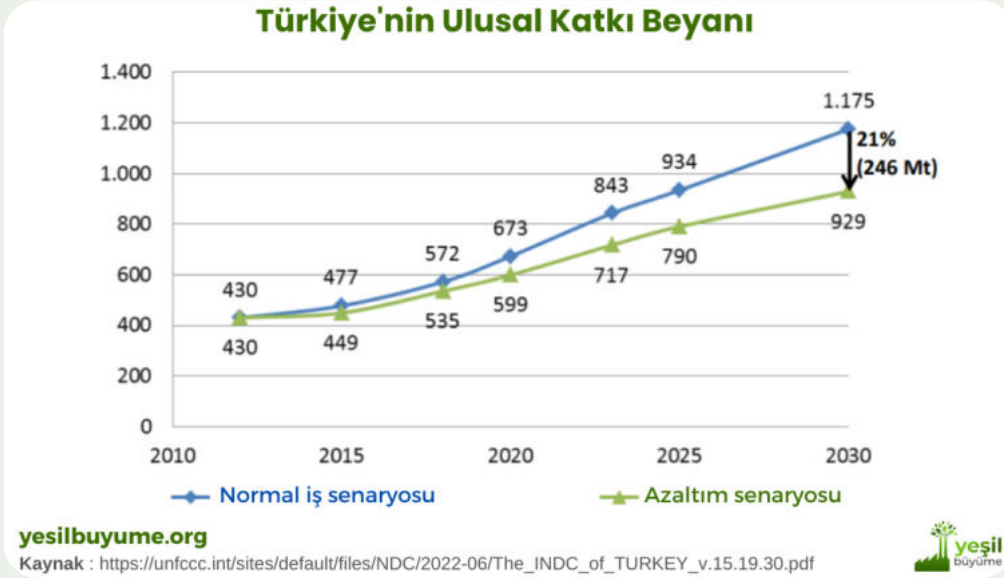

#Türkiye'nin Yeşil Yolculuğu

Türkiye Ulusal Katkı Beyanı'nı Sundu

Türkiye'nin Paris İklim Anlaşması'na uzun süre katılmaması, taahhüt vermekten kaçınması ve nihayet kamuoyu tarafından yeterli görünen taahhütlerin çok uzağında çekimsiz hedefler belirlemesi oldukça eleştirilmişti. Türkiye'nin Paris İklim Anlaşması Kapsamı'nda resmi olarak sunduğu **Ulusal Katkı Beyanı**'ndan notlar şu şekilde:

- Milli Emisyon Ticaret Sistemi kapsamında 700'den fazla tesisin sunduğu izleme planları 2015 yılından beri gözlemleniyor. Bu tesislerde ortaya çıkan emisyonlar Türkiye'nin toplam emisyonlarının yaklaşık **%50**'sini oluşturuyor.
- **Orta Dönem Programı (2023-2025)** kapsamında milli bir emisyon ticaret sisteminin kurulması planlanıyor.
- Türkiye, yenilenebilir enerji kurulum kapasitesi açısından dünyada 12. ve Avrupa'da ise 5. sırada yer alıyor.
- 2030 yılına kadar ana enerji tüketiminde yenilenebilir enerjinin payının **%20.4'e** yükseltilmesi hedefleniyor.

#Türkiye'nin Yeşil Yolculuğu

Dijital Dönüşüm ve Yeşil Dönüşüm Faaliyetleri Türkiye Yatırım Teşvik Sistemi'ne Dâhil Edildi

Resmi Gazete'de yayımlanan Cumhurbaşkanı Kararı ile dijital dönüşüm ve yeşil dönüşüme dair faaliyetler de Türkiye Yatırım Teşvik Sistemi kapsamına alındı. Kararda yer alan önemli hususlar:

- Dijital dönüşüm kapsamında maliyet azaltımı, verimlilik ve kalite artışı, çalışan ve müşteri memnuniyetini gibi sonuçlara odaklanan teknolojik çözümler teşviklerle desteklenecek.
- Yeşil dönüşüm çerçevesinde ise doğal kaynakları koruyan, iklim ve sürdürülebilirlik konularına katkı sunan, kaynak verimli ve düşük karbonlu üretimi projeler desteklenecek.

#Türkiye'nin Yeşil Yolculuğu

Fortune 500 Şirketlerinin Sürdürülebilirlik Performansları

Fortune Türkiye, Fortune 500'deki şirketlerin sürdürülebilirlik ile ilgili performansını inceledi. Çalışmada ortaya çıkan sonuçları şu şekilde özetleyebiliriz;

- Fortune 500'deki şirketlerin üçte biri sürdürülebilirlik konusuna öncelik vermesine rağmen sadece 88 adedi değerlendirme için yeterli veri sağlayabiliyor.
- Sürdürülebilirlik skorlarının dağılımına gelince; şirketlerin 19'unun A, 33'ünün B, 14'ünün ise C notu aldığı görülüyor. Bu notlara göre anket çalışmasına veri sağlayan şirketlerin %75'i sürdürülebilirliğe uyum konusunda ortalamanın üzerinde performans göstermiş durumda.
- Çalışmaya katılan şirketlerin sadece %26'sı toplum ve çevre ile ilgili sosyal sorumluluk yönergelerine uyduğunu ifade ediyor. Sürdürülebilirlik raporlaması yapan şirketlerin oranı ise %52.
- Yeterli veri sağlayan şirketlerden 72'si emisyonlarını ölçtüğünü ifade ederken, ürünlerin karbon ayak izinin ölçüm oranı sadece %30 seviyesinde.
- Şirketlerin %39'u enerji verimliliği konusunda herhangi bir tedbir almadığını ifade etti.

FORTUNE TÜRKİYE & CRIF TÜRKİYE SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK ARAŞTIRMASI ŞİRKETLER LİSTESİ

• ACARER METAL SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	• KOCAER HADDECİLİK SANAYİ VE TİCARET A.Ş.
• ACT HAVA YOLLARI A.Ş.	• KOÇTAŞ YAPI MARKETLERİ TİCARET A.Ş.
• ADOPEN PLASTİK VE İNŞAAT SANAYİ A.Ş.	• KOROZO AMBALAJ SAN. VE TİC. A.Ş.
• AK-KİM KİMYA SANAYİ TİC. A.Ş.	• MARS LOJİSTİK ULUSL. TAŞ. DEP. DAĞ. VE TİC. A.Ş.
• AKBAŞLAR TEKSTİL ENERJİ SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	• MATEŞA TEKSTİL SANAYİ VE TİCARET A.Ş.
• AKÇANSA ÇİMENTO SAN. VE TİC. A.Ş.	• MEM TEKSTİL SANAYİ VE TİCARET A.Ş.
• AKCOAT İLERİ KİMYASAL KAPL. MALZ. SAN. VE TİC. A.Ş.	• MERTSAN PETROLLERİ TURİZM GIDA SAN VE TİC LTD ŞTİ
• AKENERJİ ELEKTRİK ÜRETİM A.Ş.	• METAL MARKET DIŞ TİCARET A.Ş.
• ANADOLU ISUZU OTOMOTİV SAN. VE TİC. A.Ş.	• MIGROS TİC. A.Ş.
• ARÇELİK A.Ş.	• MOGUL TEKSTİL SANAYİ VE TİCARET A.Ş.
• ARKEM KİMYA SANAYİ VE TİC. A.Ş.	• NADİR METAL RAFİNERİ VE SAN. TİC. A.Ş.
• ARSLAN ALÜMİNYUM A.Ş.	• NUH ÇİMENTO SANAYİ A.Ş.
• ASELSAN ELEKTRONİK SAN. VE TİC. A.Ş.	• NUROL İNŞAAT VE TİCARET A.Ş.
• AYDEM YENİLENEBİLİR ENERJİ A.Ş.	• ÖZDİLEK EV TEKSTİL SANAYİ VE TİCARET A.Ş.
• BALIKESİR ELEKTROMEKANİK SAN. TESİSLERİ A.Ş.	• S.S. GÜNEY ECZACILARI ÜRETİM TEMİN VE DAĞITIM KOOP.
• BAŞKENT DOĞALGAZ DAĞ. GAYRİMENKUL YAT. ORT. A.Ş.	• POLAT YOL YAPI SAN. VE TİC. A.Ş.
• BEŞLER MAKARNA UN İRMİK GIDA SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	• PRO YEM SANAYİ VE TİCARET A.Ş.
• BEYAZ FİLO OTO KİRALAMA A.Ş.	• RC RONESANS İNŞAAT TAAHHÜT A.Ş.
• BIM BİRLEŞİK MAĞAZALAR A.Ş.	• S.S. GÜNEY ECZACILARI ÜRETİM TEMİN VE DAĞITIM KOOP.
• BIRGI BİRLEŞİK GİYİM İHRACATÇILARI DIŞ TİC. A.Ş.	• S.S. TRAKYA YAĞLI TOHUMLAR TARIM SATIŞ KOOP. BİRL.
• BOLAT DEMİR ÇELİK SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	• SAMET KALIP VE MADENİ EŞYA SAN. VE TİC. A.Ş.
• BORUSAN LOJ. DAĞITIM DEPOLAMA TAŞ. VE TİC. A.Ş.	• SAMİ SOYBAŞ DEMİR SANAYİ VE TİCARET A.Ş.
• BORUSAN MAKİNA VE GÜÇ SİSTEMLERİ SAN. VE TİC. A.Ş.	• SECURITAS GÜVENLİK HİZMETLERİ A.Ş.
• BORUSAN OTOMOTİV İTHALAT VE DAĞITIM A.Ş.	• ŞİK MAKAS GİYİM SANAYİ VE TİCARET A.Ş.
• ÇİMSA ÇİMENTO SAN. VE TİC. A.Ş.	• TEKFEN İNŞAAT VE TESİSAT A.Ş.
• DATA MARKET BİLGİ HİZMETLERİ LTD. ŞTİ.	• TEKLAS KAUÇUK SAN. VE TİC. A.Ş.
• ENERJİSA ENERJİ A.Ş.	• TFS AKARYAKIT HİZMETLERİ A.Ş.
• ER MAKİNA ELEKT.İNŞ.TAR.ÜR.SAN.TİC.PAZ.LTD.ŞTİ.	• THY OPET HAVACILIK YAKITLARI A.Ş.
• ETSUN DIŞ TİCARET A.Ş.	• TOFAŞ TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI A.Ş.
• EVKUR ALIŞVERİŞ MERKEZLERİ TİCARET A.Ş.	• TOŞÇELİK PROFİL VE SAC ENDÜSTRİSİ A.Ş.
• GAMA ENERJİ A.Ş.	• TOSYALI FILMAŞİN VE İNŞAAT DEMİR ÜRETİM SAN. A.Ş.
• GELECEK OTOMOTİV SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	• TUFAN ENDÜSTRİ DEMİR ÇELİK SAN. VE TİC. A.Ş.
• GEN İLAÇ VE SAĞLIK ÜRÜNLERİ SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	• TÜRK HAVA YOLLARI A.O.
• GURİŞ İNŞ. VE MÜHENDİSLİK A.Ş.	• TÜRKCELL İLETİŞİM HİZMETLERİ A.Ş.
• HASMER OTOMOTİV YATIRIM VE PAZARLAMA A.Ş.	• TÜRKİYE PETROL RAFİNERİLERİ A.Ş.
• İC İÇTAŞ İNŞAAT TİC. VE SAN. A.Ş.	• TÜRKİYE PETROLLERİ A.O.
• İNALLAR OTOMOTİV SAN. VE TİC. A.Ş.	• TYH ULUSLARARASI TEKSTİL PAZ. SAN. VE TİC. A.Ş.
• İSKUR TEKSTİL ENERJİ TİCARET VE SANAYİ A.Ş.	• VESTEL ELEKTRONİK SAN. VE TİC. A.Ş.
• İSTAÇ İSTANBUL ÇEVRE YÖNETİMİ SAN. VE TİC. A.Ş.	• VOSMER OTOMOTİV TİCARET VE SANAYİ A.Ş.
• İZMİR DEMİR ÇELİK SANAYİ A.Ş.	• VTC ENERJİ A.Ş.
• KADOOĞLU YAĞ SAN. VE TİC. A.Ş.	• YARIŞ KABİN SANAYİ VE TİC. A.Ş.
• KARSAN OTOMOTİV SANAYİ VE TİC. A.Ş.	• YORGLASS CAM SAN. VE TİC. A.Ş.
• KİMTEKS POLİÜRETAN SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	• ZEKE MENSUCAT SANAYİ VE TİCARET A.Ş.
• KOÇ SİSTEM BİLGİ VE İLETİŞİM HİZMETLERİ A.Ş.	• ZMS DEMİR KOMÜR PETROL ÜRÜNLERİ SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ

#Avrupa Yeşil Mutabakatı

Avrupa Yeşil Mutabakatı'nın Sosyal Yönü

Dünya Bankası tarafından yayımlanan "AB Yeşil Mutabakatını İnsanlar İçin Çalışır Hale Getirmek" isimli rapor, AYM'nin sosyal yönüne dikkat çekiyor. Rapora göre:

- İklim değişikliği nedeni ile 2030 yılına kadar 132 milyon kişi fakirleşebilir ve 80 milyon kişi işini kaybedebilir.
- Avrupa Yeşil Mutabakatı ile belirlenen hedeflere ulaşılabilmesi, ancak etkili "insani gelişmişlik" projeleri ile mümkün olacaktır. AB'nin "geride kimseyi bırakmama (leaving no one behind)" politikası bu açıdan oldukça önem teşkil ediyor.
- Avrupa Yeşil Mutabakatı ile başlayan yeşil dönüşümün meydana getireceği maliyet artışının kırılgan grupları etkilememesine yönelik önlemler alınmalı.

Görüldüğü üzere, yeşil dönüşümün sosyal yönünün nasıl ele alındığına bağlı olarak, net-sıfır teknolojilerin yüz binlerce yeni istihdam ve ek gelir yaratabileceği kadar diğer yanda gelir adaletsizliği, fakirlik ve işsizliğe de yol açabileceği unutulmamalı ve dönüşümün ekonomik, sosyal ve çevresel yönlerine de yeterince odaklanılmalıdır.

#Türkiye'nin Yeşil Yolculuğu

Ticaret Bakanlığı'nın Yeşil Mutabakat Faaliyetleri

Ülkemizin son bir senede iklim değişikliği ana başlığı altında yaptığı çalışmalar, T.C.Ticaret Bakanlığı tarafından hazırlanan "Yeşil Mutabakat Çalışma Grubu Yıllık Faaliyet Raporu" içerisinde yayımlandı. Sınırdaki karbon düzenlemeleri, yeşil ve dögüsel bir ekonomi ve yeşil finansman gibi konuları kapsayan rapora [buradan](#) erişebilirsiniz.

#Çevre

Emisyon Ticaret Sistemlerinin Dünya Genelindeki Durumu Nasıl?

Uluslararası Karbon Eylem Ortaklığı "Dünya'da Emisyon Ticaret Sistemleri Durum Raporu"nu yayımladı. Dünyada giderek artan karbon rejimlerinin son durumunu göstermesi açısından önem arz eden bu **raporun** detayları şu şekilde:

- 2013 yılından itibaren dünya genelinde emisyon ticaret sistemlerinin sayısı 13'ten 28'e, emisyonların kapsama oranı ise %8'den %17'ye yükseldi.
- Pilot uygulama sonrasında yürürlüğe giren **Çin ETS'si kapsadığı hacim açısından dünyanın en büyük ETS'si haline geldi.**
- Özellikle Latin Amerika ve Asya-Pasifik ülkeleri başta olmak üzere dünya genelinde 20 yeni ETS'nin kurulumu ile ilgili çalışmalar devam ediyor.
- 2022 yılından yaşanan tüm sorunlara rağmen genel olarak karbon ücretlerinde dikkate değer bir artış yaşanmadı. Yaşanan ciddi sorunlar karşısında ETS'lerin sağlıklı bir şekilde işlemeye devam etmesi, bu sistemlerin operasyonel olgunluğa eriştiğini gösteriyor.
- ETS'lerden elde edilen gelirler 2022 yılında 63 milyar €'ya ulaştı.

#Türkiye'nin Yeşil Yolculuğu

Borçelik'in TCFD Bildirimi

Türkiye'nin en büyük çelik üreticilerinden Borçelik, İklimle Bağlantılı Finansal Raporlama Görev Gücü (**Task Force on Climate Related Financial Disclosures- TCFD**) **raporunun** ilkini yayımladı.

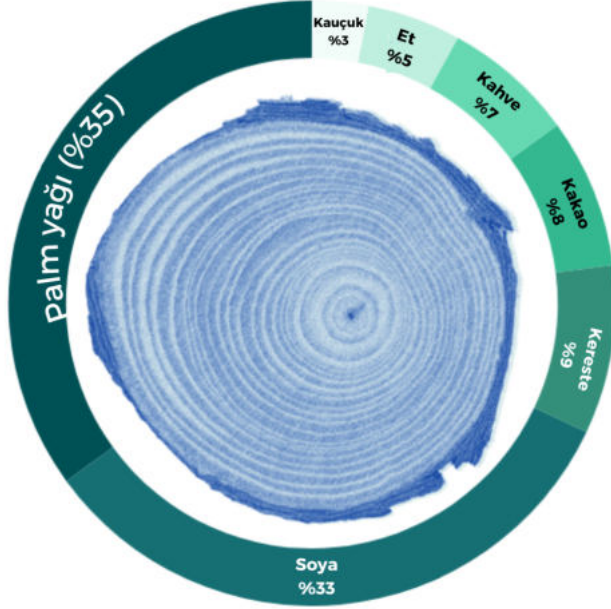
Rapor Türkiye'de demir-çelik sektöründe TCFD standartlarına göre yayımlanan ilk rapor olması bakımından önem arz ediyor. Ayrıca sektör olarak SKDM'nin kapsamına giren ve görece yüksek emisyon miktarlarına sahip sektörlerden biri olması da iklim değişikliği ile mücadelede Borçelik firması ve diğer sektör oyuncularını zorlayan faktörler. Buna göre Borçelik, Kapsam-1 ve Kapsam-2 emisyonlarını 2030 yılında 2021 seviyesinin %47'si oranında azaltmayı hedefliyor. Rapora dair detaylı değerlendirmelerimize **buradan** ulaşabilirsiniz.

#Avrupa Yeşil Mutabakatı

Avrupa Parlamentosu "Ormansızlaşma Yasası"nı Onayladı

Ormansızlaşmaya en fazla neden olan ürünler

Kaynak: Avrupa Konseyi

Bu yeni **yasa** ile, ürünlerini AB içinde satmak isteyen şirketler ürünlerin Dünya'nın herhangi bir yerinde ormansızlaşmaya katkı sağlamadığından emin olmak zorunda. Bir nevi "özen yükümlülüğü" getiren bu yeni düzenleme ile kapsam dahilindeki kakao, kahve, soya, palm yağı gibi çok çeşitli ürünlerin tedarik zincirlerinin çok detaylı taranıyor ve hiçbir aşamada ormansızlaşmaya neden olmadığına kanıtlanması gerekiyor.

#Türkiye'nin Yeşil Yolculuğu

Türkiye'nin Ulusal Sera Gazı Envanteri

Türkiye'nin sera gazı emisyonlarına yönelik "**Ulusal Envanter Raporu**" yayımlandı. Buna göre;

- **2021 yılında en fazla emisyon %85.2 ile enerji sektöründen kaynaklandı.** Kömürün hâlâ enerji sektöründe önemli bir yer tutması, enerji sektörü emisyonlarını artırıyor.
- %61.4 ile tarım sektörü metan emisyonları açısından ilk sırada. Metan emisyonları 1990 yılına kıyasla %56.6 arttı.

Türkiye'de milli bir emisyon ticareti kurulmadan ve karbon yoğun endüstriler haricinde kalan binalar, tarım, karayolu taşımacılığı vb. sektörlerle yönelik bağlayıcı emisyon azaltım hedefleri getirilmeden Türkiye'nin emisyonlarındaki artışı dizginlemek çok kolay değil.

Emisyon azaltımına yönelik getirilecek düzenlemelerin maliyeti artırıcı etkileri dikkatli analiz edilmeli. Aksi takdirde sektörlerin maruz kaldığı halihazırda yaşanan ekonomik sıkıntılar artabilir.

Vakıf GYO'nun Sürdürülebilirlik Serüveni

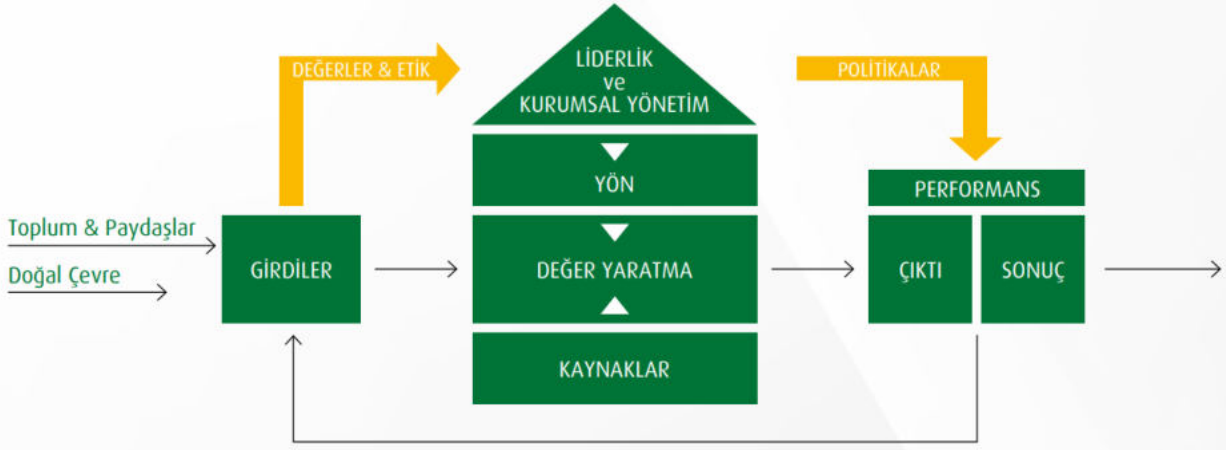

#İşBirliği

GYO'lar, gayrimenkullere yatırım yapan ve bu gayrimenkullerden gelir elde eden sermaye piyasası kurumlarıdır. Hem sermaye piyasasının hem de inşaat sektörünün dinamiklerinden etkilenen ve etkileyen önemli bir sektördür. Bu nedenle, GYO'lar sürdürülebilirlik açısından büyük bir sorumluluk taşırlar.

Bu çerçevede, 2020 yılında başlattığımız Vakıf GYO Kurumsal Gelişim Projesi ile, sürdürülebilirliği stratejik iş modelimizin merkezine alarak çevresel, sosyal ve iş performansımızı bütün paydaşlarımız için değer yaratacak şekilde oluşturduk. Faaliyetlerimizi etkileyen risk ve fırsatları analiz ettik, buna paralel olarak stratejilerimizi şekillendirdik. Bu çalışmalarımızın neticesinde sektörümüzün ilk Entegre Stratejik Planı'nı oluşturduk.

VAKIF GYO ENTEGRE YÖNETİM MODELİ

Vakıf GYO Entegre Stratejik Planı, Mevcut Durum Analizi aşamasından Yıllık Performans Programı'nın belirlenmesine kadar her aşamada, Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları (17 SKA) ve Hedefleri (169 SKH) ile ilişkili olacak şekilde tasarlandı. BM Sürdürülebilirlik Programı'nda tanımlanmış ve genel kabul görmüş 3P Modeli'nin (Ekonomik, Toplumsal, Çevresel sürdürülebilirlik) ötesinde 4P Modeli (Ekonomik, Toplumsal, Çevresel ve Ürün sürdürülebilirliği) benimsenerek Stratejik Planımızın dört boyutta sürdürülebilirlik programını kapsamaya güvence altına alınmıştır. Stratejilerin hayata geçirilmesi için, Sürdürülebilirlik Yönetimi Süreci tanımlanmıştır.

- **Ürün Sürdürülebilirliği :** Gayrimenkul projelerimizi tasarlarken, enerji verimliliği, su verimliliği, doğal aydınlatma, sağlıklı iç ortam ve biyoçeşitliliğin korunması gibi yeşil bina kriterlerine uyum dikkate alınmaktadır. Yeşil bina konusundaki bilimsel çalışmalara göre , yeşil binaların geleneksel binalara göre enerji verimliliği açısından yaklaşık %20 ila %30 daha iyi performans gösterdiğini ve su verimliliği açısından da daha az su tüketimine neden olduğu bilinmektedir. Mevcut projelerimizden; İstanbul Finans Merkezi Projesi Leed GOLD Sertifikasına sahip olup, İzmir Projemiz ise Leed GOLD Sertifika adaydır
- **Ekonomik Sürdürülebilirlik Yönetimi:** Ana stratejimiz ile sürdürülebilir büyüme hedeflenmiştir.
- **Çevresel Sürdürülebilirlik Yönetimi:** Tüm projelerimize ait karbon salımı hesaplanarak dünyanın en prestijli çevresel raporlama kurumu olan CDP'ye raporlama yapılmakta ve karbon salımını azaltmaya yönelik hedefler belirlenmektedir. CDP İklim Değişikliği programı kapsamında yaptığımız ilk raporlama sonucunda C+ seviyesinde performans skoru elde edilmiştir.
- **Toplumsal Sürdürülebilirlik:** VakıfBank Finans Grubu'nun bir üyesi olan Vakıf GYO, köklerindeki vakıf mirasının etkisi ile kurulduğu günden bu yana faaliyetlerinin toplum ve dünya üzerindeki etkisini göz önünde bulundurmaktadır.

Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları

Bu doğrultuda Vakıf GYO olarak, öncelikli sosyal sorumluluk projelerimiz :

- SKA 11-Sürdürülebilir Şehirler ve Topluluklar
- SKA-9 Sanayi, Yenilikçilik ve Altyapı
- SKA 4-Nitelikli Eğitim
- SKA 10-Eşitsizliklerin Azaltılması
- SKA 5- Toplumsal Cinsiyet Eşitliği

konularını kapsamaktadır.

Sürdürülebilirlik ile entegre Stratejik Planlama yaklaşımımız, Türkiye Kalite Derneği KalDer tarafından verilen Türkiye Mükemmellik Ödülleri programında, iki yıl üstüste iyi uygulama seçilerek, "2022 yılında Türkiye Mükemmellik Ödülü, 2023 yılında ise Türkiye Mükemmellik Büyük Ödülü alınmıştır.

2023

MAYIS

#Türkiye'nin Yeşil Yolculuğu

IMF'den Türkiye Değerlendirmesi

Uluslararası Para Fonu (IMF) geçtiğimiz günlerde Türkiye'nin net-sıfır hedeflerindeki güncel durumunu ve bu hedeflere ulaşmak için uygulanabilecek yolları analiz ettiği bir **çalışma** yayımladı. Rapordan öne çıkanlar şöyle:

- Türkiye, kişi başına düşen emisyon açısından 5,9 ton karbondioksit eşdeğeri ile küresel ortalama civarında yer almasına rağmen, mutlak anlamda büyük bir küresel emisyon kaynağı olmaya devam ediyor. Türkiye, 2020 yılında 495 milyon ton emisyon salınımı yaparak küresel toplamın %1'i oranında sera gazı emisyonu üretti. Bu ise ülkemizi **dünyanın en büyük on sekizinci küresel emisyon yayıcısı** yapıyor.
- Türkiye'nin sera gazı salınımının %73'ü enerji ile ilgili emisyonlardan oluşuyor. Elektrik üretimi sera gazlarının %21'ini, fosil yakıt kullanımı %24'ünü, ulaşım %15'ini, binalar %13'ünü, endüstriyel işlemler %11'ini, tarım %13'ünü ve atıklar ise %3'ünü oluşturuyor
- Türkiye, 2030 yılında sera gazı emisyonlarını yaklaşık 693 milyon ton ile sınırlandırarak, halihazırdaki seviyeye kıyasla %41'lik bir azaltım hedefi açıkladı. Ancak Türkiye'nin bu taahhüdü uzun vadede net sıfır emisyon ile uyumlu değil.

#Çevre

Fransa'dan İç Hat Uçuşlarına Kısıtlama

Fransa, trenle iki buçuk saatten daha kısa sürede tamamlanabilen güzergahlarda iç hat uçuşlarını resmen **yasakladı**.

Mevcut teknolojiler ve maliyetler göz önüne alındığında havacılık, net-sıfır hedefleri doğrultusunda zorluklar yaşayan sektörlerden biri. Özellikle Kovid-19 pandemisi sonrası küresel hareketliliğin yeniden hız kazanması da havacılığın toplam emisyonlardaki payını oldukça arttırmış durumda. Bu doğrultuda, daha önce Avusturya'nın ek vergiler getirip caydırmaya çalıştığı gibi Fransa da kısa mesafeli iç hat uçuşlarını yasaklayarak havacılık kaynaklı yükselen emisyonlarla mücadele etmeye çalışıyor.

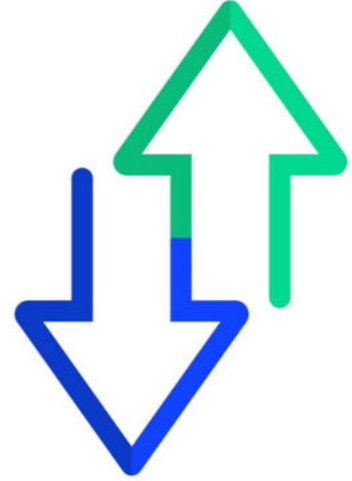

#Enerji

Dünya'da Karbon Trendleri

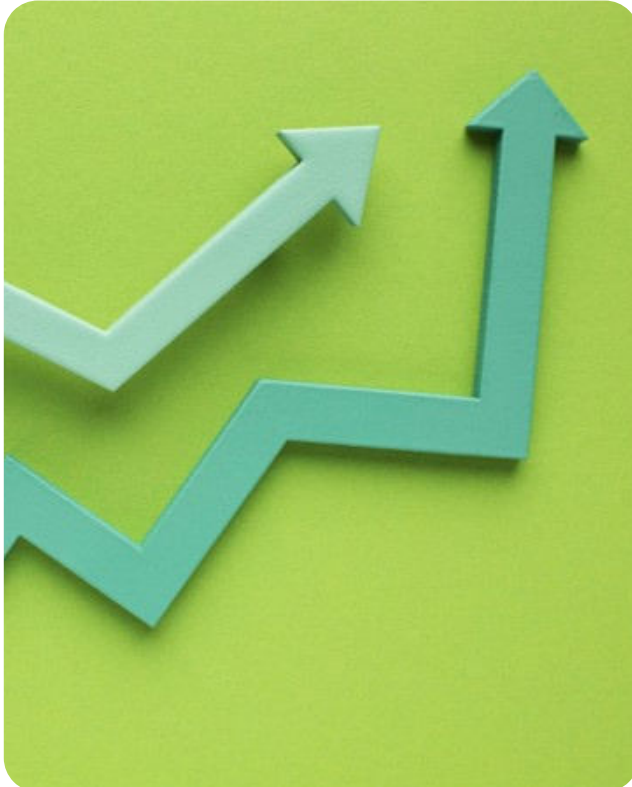
Dünya Bankası tarafından yayımlanan “**Karbon Ücretlendirmelerinin Durumu ve Trendler-2023**” isimli raporda emisyon ticaret sistemleri ve karbon vergilerinin dünyada genelinde uygulanması ile ilgili güncel gelişmelere yer verildi. Raporda dikkat çeken hususlar şöyle:

- Karbon fiyatlamasının mevcut emisyon ticaret sistemleri ve karbon vergisi rejimlerinin yaklaşık yarısında artmasına rağmen, yüksek enflasyon nedeni ile bu artışlar reel anlamda oldukça düşük seviyede kaldı.
- **2022 sonu itibariyle karbon rejimlerinin sayısı 73'e, küresel sera gazı kapsama oranı ise %23'e yükseldi.**
- Karbon rejimlerinin uygulanmasında hükümetler; çevresel hedeflere ulaşılması, yeşil dönüşüm için gerekli finansal kaynakların oluşması, toplum tarafından sistemin benimsenmesi ve şirketlerin rekabet güçlerinin korunması gibi pek çok faktörü bir denge içerisinde gözetmeye çalışıyor.

#Türkiye'nin Yeşil Yolculuğu

Sabancı Holding Emisyonlarını %42 Oranında Azaltacak

Sabancı Holding yaptığı **açıklamada** 2030 yılına kadar doğrudan karbon emisyonlarını %42 azaltacağını açıkladı. Holding bu hedefe yönelik çeşitli adımlar atacıklarını duyurdu. Bu adımlar kapsamında; yenilenebilir enerji kullanımı, alternatif yakıtlar, hammadde ikamesi, yeşil hidrojen kullanımı ve daha fazlasının hayata geçirilmesi planlanıyor.

Bu açıklama ülkemizde henüz net-sıfır hedefi olan şirket sayısının oldukça az olması ve ülke politikaları olarak da bu konuda Avrupa ülkelerinin ve diğer gelişmiş ülkelerin çok gerisinde kalmış olmamız bakımından öncü girişimlerden biri olarak önem arz ediyor. Unutulmamalı ki net-sıfır hedefleri yalnızca çevreye duyarlılık ve iklim değişikliği açısından değil, büyüyen net-sıfır teknoloji pazarının gerisinde kalınmaması açısından da oldukça önemli.

Sürdürülebilirlik Yönetiminde Kurumsal Değer Yaratmak - 2008'den 2024'e!

S E R C O M
C O N S U L T I N G

#İşBirliği

Türkiye'nin ilk sürdürülebilirlik yönetimi danışmanlığı şirketi olan Sercom Consulting 'Yaşama Saygı' mottosuyla, 2024'te tüm insanlık için sevgi, barış ve dayanışmanın hâkim olduğu bir dünyada sağlık ve refah içinde bir yaşam diliyor.

2008'den bu yana Türkiye ve Avrupa'da 20'den fazla sektörde 40 şirkete, sürdürülebilirlik stratejisi, yönetimi danışmanlığı, raporlama, iletişim ve eğitim hizmetleri veren Sercom, 25'in üzerinde müşterisinin uluslararası ödül almalarına destek oldu. 15 yılda, 70 sürdürülebilirlik raporuna imza attı. 100'lerce profesyoneli ve öğrenciyi sürdürülebilirlik yönetimi, sürdürülebilirlik raporlaması ve iklim değişikliği hakkında bilinçlendirdi.

2023 Faaliyetleri

2023'te çimento, enerji, teknik tekstil, plastik ve ambalaj, perakende mağazacılık ve sağlık-hastane işletmesi sektörlerinde faaliyet gösteren müşterilerine sürdürülebilirlik & iklim değişikliği stratejisi çalışmalarında ve entegre/sürdürülebilirlik/UNGC raporlamalarında destek verdi.

Türk iş dünyasının önemli aktörleri arasında yer alan müşterilerine güncel bilgileri aktarmak amacıyla dünyadaki gelişmeleri yerinde takip etmek üzere IFRS, UNEP FI ve Natural Capital Coalition'ın Frankfurt, Madrid ve Londra'da düzenlediği uluslararası konferanslara katıldı.

2024'e Girerken

2023'te bir yandan strateji ve raporlama hizmetlerimize devam ederken diğer yandan iklimle ilgili Risk ve Fırsatların Değerlendirilmesine yönelik çalıştaylara ve ilgili raporlamalara başlayan Sercom, 2024'te de bu yöndeki çalışmalarını artırmayı ve daha güçlü bir Türkiye için şirketlerimizi iklim değişikliği ile ilgili fiziksel ve geçiş risklerine hazırlamayı hedefliyor.

2023

HAZİRAN

#Türkiye'nin Yeşil Yolculuğu

Dünya Bankası Ülkelerin SKDM'den Etkilenme İndeksi'ni Yayımladı

Bu **indekse** göre Türkiye'nin SKDM kapsamında ihraç ettiği ürünlerde karbon yoğunluğu nispeten düşük. Bununla birlikte demir, çelik, alüminyum, gübre gibi çeşitli sektörlerde ihracatımız yüksek olduğu için getirilecek karbon ücretlerinden Türkiye'nin de yüksek oranda etkilenmesi bekleniyor. Son olarak Türkiye'nin coğrafi avantajı düşünüldüğünde lojistik kaynaklı emisyonlar konusunda avantajlı bir durumda olduğu gözleniyor.

#Çevre

BM Sürdürülebilir Kalkınma Raporu Yayımlandı

Raporda Türkiye'nin de karnesine yer verildi: BM Sürdürülebilir Kalkınma Çözümleri Ağı'nın her sene yayımladığı raporda Türkiye'nin karnesine de yer verildi. Raporda ülkelerin Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarına ulaşmadaki performansları da sıralanmış. **166 ülkenin yer aldığı listede Türkiye 72.sırada yer alıyor.**

#Kurumsal Sürdürülebilirlik

ISSB Standartları Resmen Açıklandı

Uluslararası Sürdürülebilirlik Standartları Kurulu (ISSB) 2024'te yürürlüğe girmesi beklenen sürdürülebilirlik standartlarının ilk ikisini Londra'da düzenlediği bir konferansla birlikte açıkladı.

Etkinliğin açılışında konuşan ISSB Başkanı Emmanuel Faber "Bugün açıkladığımız standartlarda **sürdürülebilirlik ihtiyaçlarının muhasebe diline uyarlanmış halini** bulacaksınız. Standartlar, tamamen piyasanın ihtiyaçlarına göre şekillendirildi ve sürdürülebilirliğin gerektirdiği ihtiyaçlara göre tasarlandı. Piyasa aktörleri açısından oyun değiştirici bir etkisi olacağını öngörüyoruz. Standartlarımızda oturtmaya çalıştığımız bu dilin uzun yıllar boyunca kullanılacağını umuyoruz" şeklinde açıklamalarda bulundu.

Bahse konu standartlara **buradan** erişebilirsiniz.

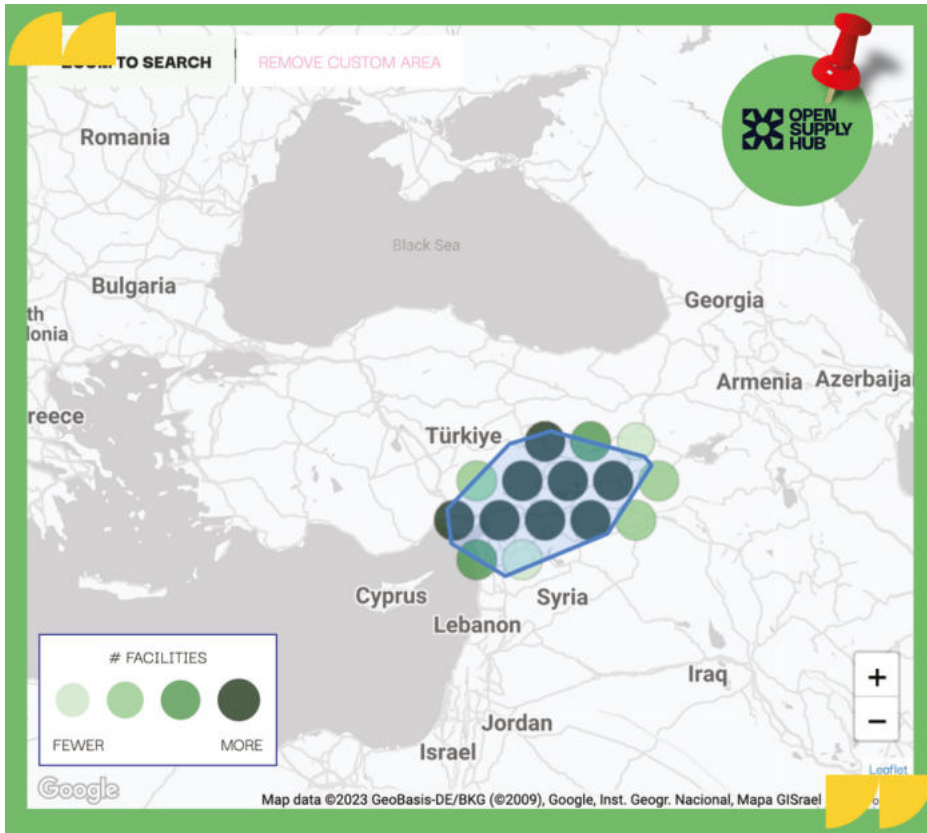

OpenSupply Hub

#İşBirliği

Open Supply Hub (OS Hub); herkesin ücretsiz olarak erişimine açık, tarafsız ve iş birliğine dayalı bir tedarik zinciri haritalandırma platformudur. Dünya çapındaki üretici ve tedarikçilerin lokasyonlarını, ve bunların hangi kuruluşlarla ilişkili olduklarını gösterir.

Bu verilerin kaynağı, bağlantılı olduğu üretici/tedarikçileri platforma yükleyen markalar, sivil toplum kuruluşları, sektörel organizasyonlar, sertifika kurumları, diğer üreticiler; yani herhangi bir üretici/tedarikçiyle bağlantısı bulunan her türlü paydaştır. Bu sayede, tedarik zinciri verileri herkesin kullanımına açılır ve farklı paydaşların çevresel & sosyal fayda için bir arada çalışmasını mümkün kılacak bir zemin yaratılır.

Kriz anlarında veri paylaşımının önemi: Türkiye/Suriye Depremi

Ücretsiz ve açık veriye erişimin, özellikle kriz anlarında, ne kadar önemli olduğunu bu sene yaşadığımız acı depremlerle bir kez daha anladık. Depremden etkilenen bölgedeki üreticileri ve bağlantılı kuruluşları anlamak; ister küresel bir marka ister sivil toplum kuruluşu olsun her türlü paydaşın, sahadaki yardım çalışmalarına hızlı ve verimli desteği için büyük önem taşıyor. Bu amaçla OS Hub, Türkiye/Suriye depreminin tedarik zincirlerine olan etkisini anlamak için; bölgedeki üretici ve tedarikçileri kapsayan bir harita oluşturdu ve bunu herkesin kullanımına açtı. Harita, bölgedeki tüm üreticileri göstermese de, bu alanda yer alan 13.000'in üzerindeki üretici bilgisini içeriyordu. Böylece firmalar, depremden etkilenen üreticilerini kolaylıkla tespit etti ve gerekli yardım için hızlıca çalışmalara başlayabildi. Sonrasında bu harita, sorumlu tedarik ile ilgili birçok makale için de kaynak olarak kullanıldı.

Bunun yanı sıra, OS Hub'dan faydalanan çevresel ve sosyal çalışmalara örnek olarak:

WWF: Kuraklık ve Tekstil Sektörü

WWF'in su yönetim ekibi, hazır giyim sektörünün, suyu ve biyo-çeşitliliği nasıl etkilediği üzerine çalışırken, OS Hub veri tabanından faydalandı. Dünyanın sulak alanlarının bir haritası ile OS Hub'daki tekstil işletmeleri haritası eşleştirildi ve aralarında tutarlı bir örtüşme gözlemlendi. Söz konusu bu bilgiler, WWF'in sulak alanları geliştirmek için doğru partnerleri bulmasına ve restorasyon bölgelerini belirlemesine zemin hazırladı.

MÜDEM: İşçi Destek Merkezi

Mülteci Destek Merkezi'nin bir projesi olan İşçi Destek Merkezi, tekstil ve hazır giyim başta olmak üzere her sektörden işçileri desteklemeyi amaçlayan bir şikayet mekanizmasıdır. Open Supply Hub, İşçi Destek Merkezi'nin, gelen şikayetlerin üretici/marka bağlantılarını doğrulamak için kullandığı araçlar arasında yer alıyor. Doğrulama sonrası merkez, ilgili markalarla işbirliği sağlayarak, çözüm üretmeyi ve gerekli iyileştirme çalışmalarının başlatılmasını hedefliyor.

İster üretici, ister marka, ister bir sivil toplum kuruluşu olun, opensupplyhub.org'da ücretsiz olarak arama yapabilir ve tedarikçilerinizi platforma yükleyebilirsiniz. Platformun Türkçe kullanımı ile ilgili kaynakları ise [buradan](#) takip edebilirsiniz.

2023

TEMMUZ

#iklim

BM Genel Sekreteri Antonio Guterres'den 'Malumun İlamı' Niteliğinde Açıklama

BM Genel Sekreteri António Guterres'in iklim değişikliği ile ilgili fikirleri biliniyor ancak kendisi durumun vehametini hiç bu kadar açık bir şekilde ifade etmemiştir. Bir basın toplantısında konuşan Guterres konuyla ilgili "İklim değişikliği artık burada ve korkutucu. Bu sadece başlangıç. **Küresel ısınma dönemi sona erdi, küresel kaynama çağı başladı.** Liderler önderlik etmeli, artık mazeret yok, diğerlerinin önce hareket etmesini beklemek yok. Bunun için daha fazla zaman kalmadı" şeklinde açıklamalarda bulundu.

“

Küresel ısınma dönemi sona erdi, artık küresel kaynama dönemi başlamış durumda"

Antonio Guterres,
BM Genel Sekreteri

#Avrupa Yeşil Mutabakatı

AB Tekstil Atıklarının Önüne Geçmeye Çalışıyor

Bu kapsamda, Avrupa Birliği'nde atıklara yönelik tekstil üreticilerinin sorumluluğunu artıran bir **teklif** sunuldu.

Teklif tekstil ve gıda sektörlerinden kaynaklanan atıkların, atık hiyerarşisine uygun şekilde daha iyi değerlendirilmesi amacını taşıyor. **Tekstil sektörü en fazla negatif çevresel etkiye sahip 4. sektör. Su tüketimi açısından ise 3. sırada geliyor.** 2025 yılından itibaren tekstil sektörüne yönelik yürürlüğe girecek olan yeni kuralları şu şekilde özetleyebiliriz:

- Tekstil ürünlerinde üye ülkelerde "GENİŞLETİLMİŞ ÜRETİCİ SORUMLULUKLARI" çerçevesinde zorunlu kurallar
- Atık hiyerarşisine göre tekstil atıklarının yönetime dair kurallar
- Dizayn ve yenilikçilik alanlarında yatırımlarla döngüsellik için üreticilerin teşvik edilmesi
- Tüketicilerin hızlı modadan zamansız moda geçişini sağlayarak tasarruf sağlanması

#Kurumsal Sürdürülebilirlik

Sürdürülebilirlik Raporlamasında Çok Sesliliğin Önüne Geçiliyor

International Sustainability Standards Board (ISSB), Task Force on Climate-related Financial Disclosures (TCFD)'yi yuttu.

2024 yılından itibaren TCFD'nin üzerindeki sorumluluklar ISSB'ye aktarılmış olacak. Hali hazırda küresel olarak çok sayıda standardın olması sürdürülebilirlik raporlamasında ortak bir dilin oluşmasında ve efektif raporlamada bir engel olarak karşımıza çıkıyordu. Dolayısıyla bu karar sadeleşmeye yaracağından paydaşlarca olumlu karşılandı. Ayrıca ileride GRI ile birleşme söylentilerini de beraberinde getirdi.

#Avrupa Yeşil Mutabakatı

Avrupa Komisyonu, Avrupa Sürdürülebilirlik Raporlama Standartları'nın (ESRS) Nihai Versiyonunu Onayladı

ESRS standartları, 2024 yılından itibaren yaklaşık 50.000 şirketin sürdürülebilirlik raporlamasını zorunlu kılan Kurumsal Sürdürülebilirlik Raporlama Direktifi (CSRD) çerçevesinde zorunlu uygulanacak raporlama standardı olarak hayatımıza girecek. EFRAG'ın sunduğu ESRS önerisi, Komisyon tarafından kabul edilen haliyle **önemli derecede yumuşatıldı**. Son versiyonda, başta EFRAG'ın raporlama zorunluluğu talep ettiği birçok konu, şirketlerin önemlilik değerlendirmelerine bağlı olarak belirlenecek. Bu durumda, şirketler kendileri için önemli olmayan konuları raporlamayabilirler.

Avrupa Sürdürülebilirlik Raporlama Standartları (European Sustainability Reporting Standards (ESRS))

Genel Hususlar				
ESRS 1 Genel gereksinimler		ESRS 2 Genel bildirimler		
Çevresel				
ESRS E1 Climate change	ESRS E2 Kirlilik	ESRS E3 Su ve deniz kaynakları	ESRS E4 Biyçeşitlilik	ESRS E5 Döngüsel ekonomi
Sosyal				
ESRS S1 İşgücü	ESRS S2 Değer zinciri	ESRS S3 Etkilenen toplumlar	ESRS S4 Tüketiciler	
Yönetim				
ESRS G1 İş etiği				

#Avrupa Yeşil Mutabakatı

AB Elektrikli Araç Şarj İstasyonu Altyapısını Kuruyor

Avrupa Parlamentosu elektrikli araçların şarj istasyonlarına yönelik yeni kurallar getiren düzenlemeleri onayladığını **onayladı**. Düzenlemenin getirdiği bazı yenilik ve kurallar şöyle:

- Otomobiller için 2026 yılına kadar her 60 km'de bir, en az 400 kW gücünde bir şarj istasyonu kurulması, bu istasyonların çıkış güçlerinin 2028 yılında 600 kW'a çıkarılması
- Kamyon ve otobüsler için her 120 km'de bir 1200 kW ve 2400 kW'lık şarj istasyonlarının kurulması
- Her 200 km'de bir hidrojen yakıt ikmal istasyonlarının kurulması
- Bu istasyonların kullanımının kolaylaştırılması adına, satın alımlarda ödemelerin abonelik, ödeme kartı vs. gibi ekstra uygulamalara gerek kalmadan yapılabilmesinin sağlanması

SITEMARK, Fuse Platformu İle Güneş Enerjisi Sitelerinde Verimlilik ve İş Birliğini Artırıyor

#İşBirliği

Güneş enerjisi sitelerinde karşılaşılan sorunların yönetimi, her zaman karmaşık bir süreçtir. Bu süreçte, acil müdahale gerektiren veya sürekli takip edilmesi gereken konuları düzenli bir şekilde yönetmek büyük önem taşır. İşte bu noktada, Sitemark'ın sunduğu çözümler devreye giriyor.

Punch list, yani kontrol listesi, teknisyenlerin ve site yöneticilerinin acil müdahale gerektiren konuları önceliklendirip hızlıca çözümlenmelerine yardımcı olur. Bu listeler, sadece tespit edilen anomalilerin ötesinde, inşaat projelerini yönetmek ve rutin kontrolleri dijitalleştirmek için de değerli bir araçtır.

Sitemark'ın Fuse Platformu, bu kontrol listelerini yönetmek ve raporlamak için özel olarak tasarlanmıştır. Sahada çalışan personelle merkez ofis arasında etkili bir iletişim köprüsü kurarak, farklı sorunların yerlerini belirleyip, bakım ve onarımların önceliklendirilmesine olanak tanır. Tüm bilgileri tek bir yerde toplayarak, mevcut verilerle yeni verileri bağlar ve güneş enerjisi sitenizin tam bir dijital kaydını oluşturur.

Kontrol listeleri, garanti taleplerinden düzenli bakım çalışmalarına, kalite kontrolünden ekipman ömrünün uzatılmasına kadar birçok alanda kullanılır. Sitemark'ın bu alandaki yenilikçi çözümleri, güneş enerjisi sitelerinin verimliliğini ve iş birliğini artırarak, tüm süreçleri daha etkin bir şekilde yönetmenize yardımcı olur.

2023

AĞUSTOS

#Avrupa Yeşil Mutabakatı

Sınırdaki Karbon Düzenleme Mekanizması (SKDM) Uygulama Yasası Yayımlandı

SKDM'nin geçiş aşamasında nasıl uygulanacağını gösteren **düzenleme** 2023 Ekim ayından 2025 yılının sonuna kadar olan süreyi kapsıyor. AB'ye çimento, demir çelik, hidrojen, gübre, alüminyum ve elektrik ihraç eden üreticileri kapsayan düzenleme ihracatçıları şimdilik sadece raporlamadan sorumlu tutuyor. Ancak geçiş dönemi sona erdiğinde, ihraç edilen ürünlerin emisyonlarına göre ücret de ödenecek.

SKDM'yi daha detaylı öğrenmek istiyorsanız, Yeşil Büyüme'nin ücretsiz SKDM Eğitimi videosuna [buradan](#) ulaşabilirsiniz.

#Çevre

Dünya Limit Aşım Günü

2 Ağustos **Dünya Limit Aşım Günü**'ydü Yani ekosistemin, insanlığın ortalama yıllık talebini karşılama gücü 2 Ağustos itibarıyla bitti. Bundan sonrasını 'cepten yediğimizi' söyleyebiliriz. Türkiye özelinde bu senenin limit aşım günü ise 22 Haziran olarak belirlendi. Yani tüm dünya kaynaklarını Türkiye'nin hızında kullansaydı ekosistemin yıllık kaynaklarını 22 Haziran'da tüketmiş olacaktık.

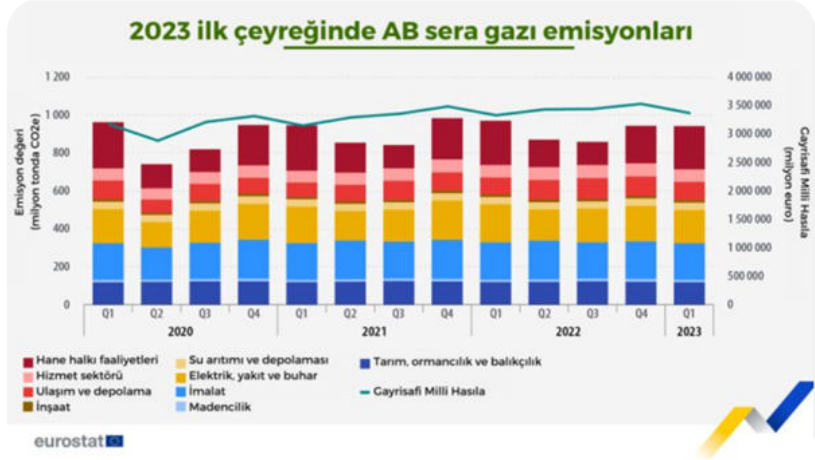

#Çevre

AB'de Sera Gazı Emisyonları 2023'ün İlk Çeyreğinde %2.9 Azaldı

Eurostat verilerine göre, 2023'ün ilk çeyreğinde Avrupa Birliği'nde sera gazı emisyonları 941 milyon ton CO₂ eşdeğerine (CO₂-e) düştü. Bu aynı zamanda, 2022'nin aynı dönemine göre %2.9'luk bir azalma anlamına gelmekte. Önemli bir gösterge olarak, bu düşüş yaşanırken AB Gayri Safi Yurtiçi Hasılası (GSYİH)'nin de yaklaşık %1.2 oranında artış gösterdiğini ayrıca belirtelim.

#Türkiye'nin Yeşil Yolculuğu

Dünya Bankası "Türkiye Finansal Sektör Analizi" Raporunu Yayımladı

Rapora göre 2022-2040 yılları arasında farklı sektörlerle yönelik toplam 165 milyar dolar iklim yatırımı gerekiyor. Ayrıca **raporda, kredi ve sermaye piyasalarında yeşil finansmanın büyümesinin, çeşitli zorluklar nedeniyle yavaş ilerlediği belirtilmiş.** Bu zorluklar ise şöyle sıralanmış:

- Finans sektöründe iklim konularını operasyonlara entegre etme kapasitesinin sınırlı olması,
- İklim riskleri ve fırsatları konusunda şeffaflık eksikliği,
- Yeşil finansmanı canlandırmak için teşvik ve rehberliğin kısıtlı kalması,

Bu durumu iyileştirmek için şu önerilerde bulunulmuş:

- Ulusal bir iklim finansmanı stratejisi oluşturulması
- Bir yeşil taksonomi oluşturulması ve Uluslararası Sürdürülebilirlik Standartları Kurulu'nun (ISSB) açıklama gerekliliklerini benimsenmesi
- Yeşil tahvil piyasasını canlandırmak için çeşitli teşviklerin düşünülmesi. Örneğin, SPK'nın yeşil ve sürdürülebilir tahvil kılavuzları hazırlamasının ve vergi teşviklerinin bu alanda yatırımı artırabileceği düşünülmüş.

Trasta ESG'den Sürdürülebilirlik Değerlendirme ve Yönetim Platformu

Sürdürülebilirlik yolculuğunuzun her aşamasında yanınızdayız...

#İşBirliği

Şirketlerin sürdürülebilirlik ihtiyaçlarını tek bir platform üzerinden halledebilmeleri günümüzde önemi gittikçe artan bir ihtiyaç olarak göze çarpıyor.

Türk şirketler evreninin sürdürülebilirlik konusunda ihtiyaç duyacağı hizmetleri sağlamak üzere "Sürdürülebilirlik yolculuğunuzun her aşamasında yanınızdayız" mottosuyla kurulan Trasta ESG, diğer hizmetlerin yanı sıra bu konuda da adım atarak yeni bir platform geliştirdi.

Uluslararası normlara uygun olarak, farklı sektörlerin ihtiyaçlarını gözeterik ve Türk şirketlerine uyarlanmış şekilde tasarlanan Sürdürülebilirlik Değerlendirme ve Yönetim Platformu 2023 yılı itibarıyla devreye girdi. Söz konusu platform, statik bir yapıda değil. Sürdürülebilirlik alanındaki tüm gelişmeler Trasta ESG ekibi tarafından yakından izleniyor ve gerekli güncellemeler gecikmeden yapılıyor. Böylelikle ESG skortlama sisteminin sürekli olarak güncel kalması sağlanıyor.

Kurumsal ESG skoru, sürdürülebilirlik yolculuğuna nereden başlayacağını kestiremeyen şirketler için önemli bir imkân sunuyor. Zira, çevresel, sosyal ve yönetim konularındaki eksikliklerinizi alacağınız skor kapsamında belirleyebilir, eksikliklerinizi giderecek aksiyonları planlayabilir ve eyleme geçebilirsiniz. Erken atılacak adım, rekabette birçok işletmenin önüne geçme imkânı sağlayabilir.

2023

EYLÜL

#Türkiye'nin Yeşil Yolculuğu

"İklimle Bağlantılı Finansal Risklerin Bankalarca Etkin Yönetimine İlişkin Rehber Taslağı" BDDK Tarafından Yayımlandı

AB'nin en çok önem verdiği konulardan biri iklim değişikliğinin finansmanı. Bu nedenle Taksonomi, SFDR (Sustainable Finance Disclosure Regulation) gibi çok sayıda düzenleme AB'nin yeşil dönüşüm çabaları arasında yerini almış durumda.

Bugüne kadar ağırlıklı olarak Avrupa Birliği ve Avrupa Yeşil Mutabakatı üzerinden anlatmaya çalıştığımız şirketlerimizin sürdürülebilirlik performansı ile finansal kaynaklara erişim arasındaki bağ, milli düzenlemelerin de konusu haline gelmeye başlıyor. **Önümüzdeki dönemde bankacılık faaliyetlerinde sürdürülebilirlik değerlendirmelerinin daha da katılaştığına şahit olacağız.** Bu nedenle şirketlerimizin vakit kaybetmeden sürdürülebilirlik performanslarını artıracak şekilde yol haritalarını oluşturmaları gerekiyor. Bu **rehber taslağı** da finansal risklere bankaların nasıl yaklaşması ve yönetmesi gerektiğini gösterme amacı güden önemli bir rehber olarak karşımıza çıkıyor.

#Türkiye'nin Yeşil Yolculuğu

Milli Taksonomi Çerçeve Dokümanı Yayımlandı

Taksonomi, bilindiği üzere faaliyetlerin sürdürülebilirlik sınıflandırmasına yarayan bir düzenleme. Bu düzenleme ışığında belirli kriterleri sağlayan aktiviteler taksonomi uyumlu sayılıyor ve şirketlerin bilançolarında hangi oranda taksonomi uyumlu olduklarını veya yatırım şirketlerinin hangi oranda taksonomi uyumlu aktivitelere yatırım yaptıkları görünüyor. Öncü uygulama olan AB Taksonomisi, çeşitli yönleriyle yeşil dönüşüme katkılarını göstermeye başladı. Bu doğrultuda **ulusal taksonomi sisteminin kurulmasına yönelik çalışmalar Türkiye'de de hızla devam ediyor.** T.C. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı, milli bir taksonominin kurulmasına ilişkin çerçeveyi tasarlayan **dokümanı** yayımladı.

2023

EKİM

#Avrupa Yeşil Mutabakatı

AB, Dünyadaki İlk Yeşil Tahvil Standartını Kabul Etti

Hangi finansal ürünlerin "AB Yeşil Tahvili" olarak sınıflandırılacağını belirlenmesini amaçlayan teklif gereği yeni uygulanacak kurallara göre; yeşil tahvil ihraç edenlerin, bu tahvillerin satışında AB Taksonomisi kurallarına uyulduğunu kanıtlaması gerekiyor. Bu gelişmenin detayları şu şekilde:

- **Tek Tip Kurallar:** Standart, tahvil ihraççıları için tek tip kurallar getiriyor. Bu yeni kurallar sayesinde yatırımcılar, fonlarını sürdürülebilir teknolojilere ve işletmelere daha güvenli bir şekilde yönlendirebilecekler.
- **Şeffaflık:** Yeşil tahvil ihraç ederken bu standartları benimseyen şirketlerin, tahvil gelirlerinin nasıl kullanılacağı hakkında bilgi vermesi şart. Ayrıca bu yatırımların, şirketin genel yeşil dönüşüm planına nasıl katkı sağladığını da göstermeleri gerekiyor.
- **Dış Hakemler:** Yeni yönetmelikle, standartlara uygunluğu kontrol eden bağımsız kuruluşlar için bir kayıt sistemi oluşturuldu.
- **Esneklik:** Taksonomi çerçevesi hazır olana kadar, toplanan fonların en az %85'inin uyumlu faaliyetlere tahsis edilmesi bekleniyor. Diğer %15 ise belirli şartlarla diğer faaliyetlere ayrılacak.

#Avrupa Yeşil Mutabakatı

Türkçe SKDM Eğitimi

AB Komisyonu SKDM ile ilgili Türkçe eğitim modülü yayımladı. Eğitime [buradan](#) ulaşabilirsiniz.

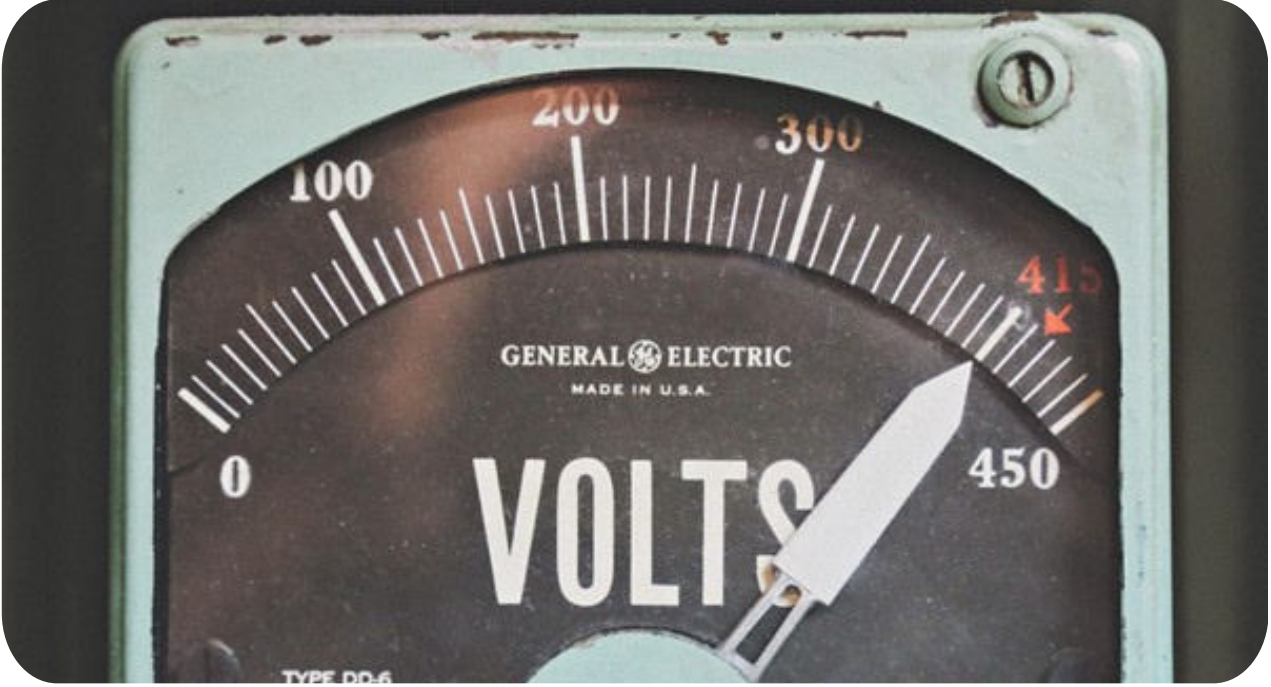

#Enerji

Uluslararası Enerji Ajansı, Uzun Süredir Beklenen Enerji Görünümü-2023 Raporu'nu Yayımladı

Net-sıfır hedefinin yakalanmasında çok önemli bir yere sahip olan **raporun** satır başları şu şekilde:

- Enerji krizi ile ilgili geçen sene yaşanan kriz bir miktar sönümlense de, jeopolitik riskler ve enerji piyasalarında yaşanan dalgalanmalar tedarik zincirlerinde kırılma ihtimallerini hala güçlü tutuyor.
- Bazı ülkelerde temiz enerji yatırımlarının kesintiye uğradığı ve yeniden fosil yakıtlara dönüş gözlemleniyor.
- Özellikle güneş enerjisi ve elektrikli araçların batarya teknolojilerinde yaşanan gelişmeler bu alanda ümitlerin taze tutulmasını sağlıyor. 2020 yılından itibaren temiz enerji yatırımları %40 arttı. 2020 yılında satılan her 25 araçtan birisi elektrikli iken, 2023 yılında bu sayı her 5 araçtan biri olarak gerçekleşti.
- Uzun süredir %80 seviyelerinde seyreden fosil yakıtların küresel ekonomideki yeri ilk defa %73 seviyelerine geriledi.
- Nispeten düşük GDP'ye sahip olan Çin'de altyapı yatırımlarının doyuma ulaşması ekonomik yavaşlamayı beraberinde getiriyor. Bu durum, küresel piyasada petrol ve doğal gazı yönelik talebin azalmasını sağlayabilir.
- 2030 yılında güneş paneli üretimi yıllık 1200 GW'a ulaşabilir. Fakat, güneş enerji sistemlerinin istenen ölçüde yaygınlaşabilmesi enerji şebekelerinin modernizasyonu ve depolama sistemlerinde yaşanacak teknolojik gelişmelere bağlı.

Yeşil Büyüme Eğitim Faaliyetleri

#İşBirliği

Sürdürülebilirlik konusunda verilen eğitimlerin daha faydalı olabilmesi için sektörlerin ve şirketlerin ihtiyaçlarını karşılayacak şekilde özelleştirilmesi gerekiyor. Özellikle farklı sektörlerde varlık gösteren holdinglerimizde, sürdürülebilirlik yöneticilerinin asgari müşterekte buluşabilmeleri ve aynı dili konuşabilmeleri kritik önemde.

Bu kapsamda, Kale Grubu'nun değerli personeline yönelik 'Sürdürülebilirlik Yöneticiliğine Yönelik Hizalama Eğitimi' vermiş bulunmaktayız. Toplam üç güne yayılan ve şirket ihtiyaçlarına göre tasarladığımız bu eğitime katılan ve bize bu fırsatı veren tüm katılımcılara teşekkürlerimizi sunuyoruz.

 Kale

SÜRDÜRÜLEBİLİR
YEŞİL BÜYÜME

Siz de organizasyonunuza özel spesifik eğitim ihtiyacınızın olup olmadığını öğrenmek isterseniz lütfen bizimle [iletişim](#) sayfamızdan irtibata geçin.

2023

KASIM

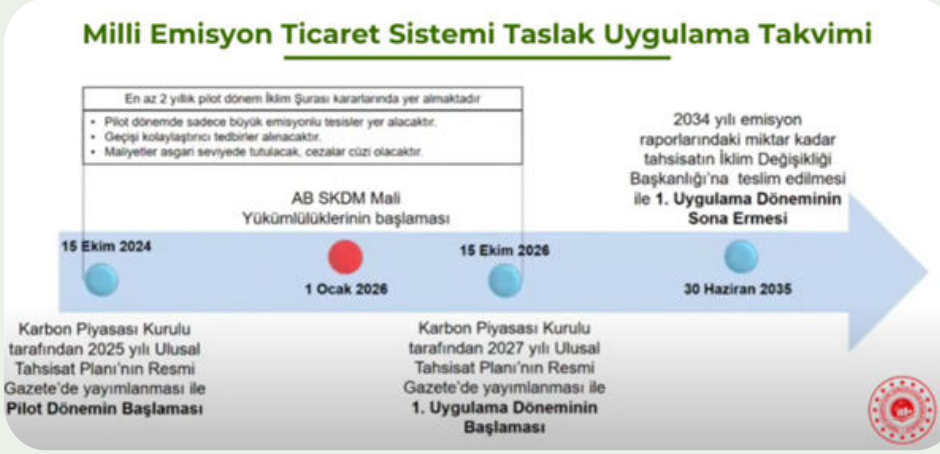

#Türkiye'nin Yeşil Yolculuğu

Milli ETS'nin Taslak Uygulama Takvimi Açıklandı

T.C. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı yetkilileri hazırlıkları süren milli Emisyon Ticaret Sistemi'nin uygulanmasına yönelik taslak yol haritasını açıkladı. Açıklamaya göre;

- Milli ETS'de başlangıçta en az iki yıl sürmesi planlanan bir geçiş dönemi uygulanacak.** 15 Ekim 2024'te başlayacak olan bu geçiş döneminin ardından 15 Ekim 2026 yılında uygulama dönemi devreye girecek.
- Uygulama döneminin ilk safhasının ise 30 Haziran 2035'te sona ermesi tasarlanmıştır.
- Pilot döneme ilişkin olarak; geçiş sürecini kolaylaştırmak adına aktörlere ücretsiz tahsisatlar verilecek. Ayrıca olası ihlal durumlarında, normalden daha düşük cezai yaptırımlar uygulanacak.
- Geçiş döneminde milli ETS'ye sadece Kategori C (yıllık emisyon miktarı 500.000 tonCO_{2e}'den fazla olan) piyasa katılımcıları dahil edilecek.

Açıklamanın yapıldığı çevrimiçi seminere [buradan](#) erişebilirsiniz.

#Türkiye'nin Yeşil Yolculuğu

Dünya Bankası'ndan Türkiye'nin Yeşil Dönüşümüne 155 milyon Dolarlık Destek

Dünya Bankası, Türkiye'deki şirketlerin yeşil dönüşümünü hızlandırmak ve ülkenin sermaye piyasalarındaki iklim finansmanını artırmak amacıyla 155 milyon dolar tutarında bir finansman hazırladıklarını [duyurdu](#).

Kredi, Türkiye Sınai Kalkınma Bankası aracılığıyla sağlanacak ve Türkiye Yeşil Fonu'nun sermayelendirilmesine katkıda bulunacak. Fon, yeşil şirketlere ve yeşil dönüşüm sürecinde olanlara sermaye finansmanı sağlayacak.

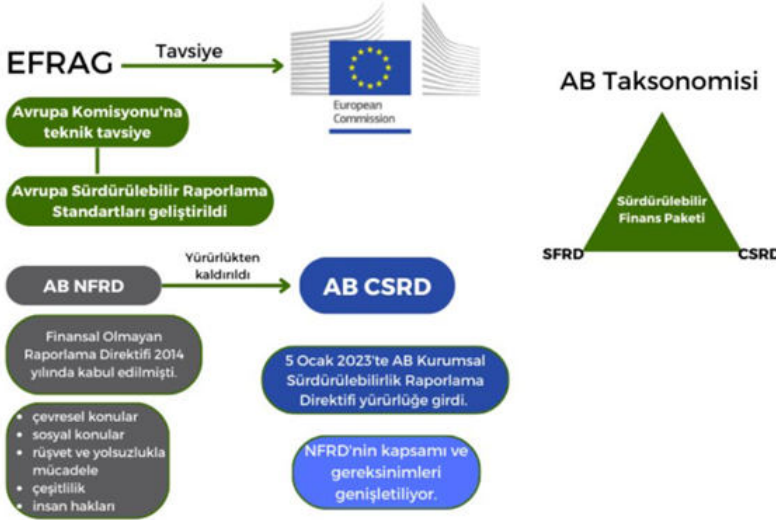

#Kurumsal Sürdürülebilirlik

Kurumsal Sürdürülebilirlik Raporlamasında Çok Seslilik Azalıyor

Avrupa Sürdürülebilirlik Raporlaması Standartları

Avrupa Komisyonu 31 Temmuz 2023'te ESRS'yi kabul etti.

AB tarafından Temmuz ayında kabul edilen Avrupa Sürdürülebilirlik Raporlama Standartları'nın yazımını üstlenen EFRAG, dünya genelinde yaklaşık yirmi bin şirketin bildirim yaptığı Carbon Disclosure Project (CDP) ile ESRS'nin uyumu ve yayılması konusunda iş birliğine gideceğini duyurdu.

Buna göre CDP, kendi sunduğu çerçevede bildirimde bulunacak şirketlerin ESRS veri noktalarını daha iyi anlamalarına yardımcı olmak için teknik dokümanlar hazırlayacak ve çevrimiçi seminerler düzenleyecek.

Halihazırda CDP kapsamında bildirimde bulunan 23.000 şirket, küresel borsa hacminin üçte ikisini ve Avrupa piyasa değerinin yaklaşık %90'ını temsil ediyor. EFRAG tarafından kaleme alınan ESRS ise Ocak 2024'ten itibaren yaklaşık 50.000 şirkete ve zaman içinde merkezi AB dışında bulunan önemli sayıda şirkete uygulanacak; bu da değer zincirleriyle ilgili bilgi talep etmenin dünya çapında birçok şirket tarafından dikkate alınması gerekeceği anlamına geliyor.

#Türkiye'nin Yeşil Yolculuğu

İstanbul, Carbon Disclosure Project (CDP) Tarafından 2023 Yılı İçin Şehirler A Listesi'ne Dahil Edildi

Dünya genelinde şehirlerin, şirketlerin ve bölgelerin çevresel bildirimlerini yöneten CDP, 2018 yılından beri en yüksek not alan şehirleri 'A Listesi' olarak yayımlıyor. Kriterlerin geçtiğimiz seneye göre daha da sıkılaştığı bu yıl, 939 şehir arasından sadece %13'ü A Listesi'ne girmeye hak kazandı.

CDP'nin verilerine göre, A Listesi'ndeki şehirler, diğerlerine göre dört kat daha fazla azaltım ve uyum eylemi gerçekleştiriyor. 2023 A Listesi'nde toplam 47 yeni şehir bulunuyor ve bu, toplam grubun %40'ını oluşturuyor.

#Avrupa Yeşil Mutabakatı

AB Kritik Hammaddeler Yasa'sını Onaylıyor

Avrupa Yeşil Mutabakatı Kritik Hammaddeler Yasası

Amaç

- Avrupa endüstrisi için güvenli ve sürdürülebilir kritik hammadde tedarikinin sağlanması

Elektrikli araç ve enerji depolamada kullanılacak lityum ihtiyacının 2030 yılına kadar 12 kat, 2050 yılına kadar 21 kat artması bekleniyor.

Rüzgar türbini ve elektrikli araçlarda ihtiyaç duyulan nadir element miktarının 2030 yılına kadar 5-6 kat artması bekleniyor.

Silisyum yarı iletkenlerin üretiminde kullanılıyor.

AB'nin bağımlılıkları

Batarya üretiminde kullanılan kobaltın %63'ü Demokratik Kongo Cumhuriyeti'nden çıkarılıyor ve %60'ı Çin'de işleniyor.

Magnezyum ihtiyacının %97'sini Çin'den tedarik ediyor.

Platinyum metal grubu ihtiyacının %71'i Güney Afrika'dan karşılanıyor.

Bor madeni ihtiyacının %98'i Türkiye'den karşılanıyor.

Hedefler

AB tüketiminin %10'unun AB topraklarından çıkarılması

AB'deki tüketim için yapılacak materyal işlemlerinin %40'ının AB'de gerçekleştirilmesi

AB'deki tüketimin %25'nin geri dönüşümden sağlanması

Kritik materyallere ilişkin tüketiminin %65'inden fazlasının tek bir üçüncü ülkeden sağlanmaması

yesilbuyume.org

Kaynak: Avrupa Komisyonu

Kritik Hammaddeler Yasası yukarıda değinilen temiz teknolojilerin arttırılması inisiyatifleriyle oldukça bağlantılı görünüyor. Temiz teknolojilerin olmazsa olmazı olarak görülen kritik hammaddeler konusunda AB'nin çok yüksek oranda dışa bağıllığı mevcut. Bu nedenle bu kritik hammaddelerinin tedarik güvenliğini sağlamak için tasarlanan bu yasa oldukça önemli.

Yasa tasarısında yer alan bazı hedefler şu şekilde:

- AB tüketiminin %10'unun AB topraklarından çıkarılması
- AB'deki tüketim için yapılacak materyal işlemlerinin %40'ının AB'de gerçekleştirilmesi
- AB'deki tüketimin %15'inin geri dönüşümden sağlanması
- AB'nin her bir kritik materyale ilişkin tüketiminin %65'inden fazlasının tek bir üçüncü ülkeden sağlanmaması

Bu yasanın ülkemizi nasıl etkileyeceği konusuna gelindiğinde ise, 2053 yılında net-sıfır olacağını taahhüt eden Türkiye'nin bu alanda rekabet gücünü koruyabilmesi için Avrupa Birliği'nin yapmaya çalıştığı gibi kendi kritik hammadde tedarikini güvene alacak şekilde adımlar atması gerekiyor.

#Çevre

AB Sera Gazı Emisyonlar Azalış Gösterdi

Eurostat verilerine göre 2023'ün ikinci çeyreğinde, AB ekonomisinin sera gazı emisyonları toplamı, 2022'nin aynı çeyreğine göre %5,3 azalarak 821 milyon ton CO2 eşdeğerine ulaştı.

Aynı zaman dilimi içinde AB ekonomisinin GSYH değerlerinde kayda değer bir artış veya azalış gözlenmedi. Emisyonların en büyük çoğunluğu imalat sektöründen (%23.5), daha sonra hane halkı emisyonları (%17.9), elektrik ve gaz tedariki (%15.5), tarım ve hayvancılık (%14.3) ve onu takiben ulaşım ve depolama (%12.8) faaliyetlerinden kaynaklandı.

#Enerji

Uluslararası Enerji Ajansı, Enerji İstihdamı Raporu'nu Yayımladı

Tüm enerji sektörlerindeki istihdamı inceleyen **Dünya Enerji İstihdamı Raporu'**na göre, temiz enerji teknolojilerine yapılan yatırımların artmasıyla birlikte 2022 yılında küresel enerji sektöründeki istihdam oranı da dünyanın her bölgesinde yükselmiş durumda. Raporun bazı çıkarımlarını özetleyecek olursak;

- **Küresel enerji istihdamı 2022 yılında 67 milyon kişiye ulaşarak pandemi öncesi seviyelere göre 3,5 milyonluk bir artış göstermiş durumda.**
- İstihdam artışının yarısından fazlası güneş enerjisi, rüzgar, elektrikli araçlar ve bataryalar, ısı pompaları ve kritik mineral madenciliği olmak üzere sadece beş sektörde gerçekleşti.
- Temiz enerji istihdamındaki artış dünyanın her bölgesinde gerçekleşirken, bugün en büyük enerji işgücüne ev sahipliği yapan Çin, küresel olarak eklenen işlerin en büyük payını oluşturuyor.
- IEA, faaliyetlerin artmasının önündeki en önemli engel olarak kalifiye işgücü eksikliğini görüyor. Rapor, enerji sektöründeki işlerle ilgili sertifikaları edinen çalışan sayısının artan talebe ayak uyduramadığını ortaya koyuyor.

#Türkiye'nin Yeşil Yolculuğu

Türkiye Milli Emisyon Ticaret Sistemi'ni Kuruyor

EPDK, **Emisyon Ticaret Sistemi Kapsamında Karbon Piyasalarının İşletilmesine Yönelik Yönetmelik Taslağı'**nı yayımladı.

Taslak yönetmelikte önce çıkan detaylar şu şekilde:

- Yönetmelik çerçevesinde EPIAŞ tarafından işletilen **birincil ve ikincil karbon piyasalarının kurulması** öngörülüyor. İkincil karbon piyasalarında katılımcılar arasında tahsisatların alış/verişi mümkün olacak. Lot miktarları birinci karbon piyasaları için 500 tahsisat ve ikincil karbon piyasaları için 1000 tahsisat olacak şekilde planlanıyor.
- Yönetmelikte karbon tahsisatı "devredilebilen, kaydi olarak ihraç edilen ve belirli bir süre boyunca bir ton karbondioksit eşdeğerinde misli nitelikte sera gazı emisyon izni" olarak tanımlanıyor. Yapılacak işlemler Emisyon Ticaret Piyasa Yönetim Sistemi (ETPYS) üzerinden gerçekleştirilecek.
- Vadeli karbon piyasası sayesinde fiyat dalgalanmalarından korunma ve fiyat oluşumunun tahmin edilebilirliğinin sağlanması hedefleniyor. Birincil karbon piyasasında tahsisatların ihale usulüyle asgari 1 lot teklif edilecek şekilde yıllık olarak dağıtılması planlanıyor.

#Avrupa Yeşil Mutabakatı

AB Yenilenebilir Enerji Direktifi'ni Yeniledi

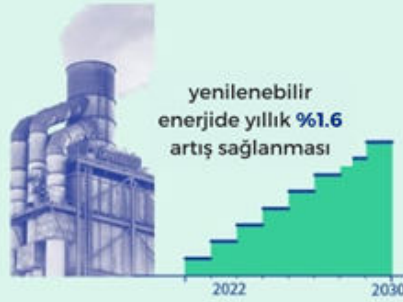
AB'nin Değişen Yenilenebilir Enerji Hedefleri

AB, 2030 yılı için sektöre özel yeni hedefler ve tedbirler belirledi

Binalar

Sanayi

Sanayide hidrojen kullanımı İklimlendirme

Ulaştırma

Ülkeler iki hedeften birini seçebilir

Ayrıca;

- ✓ Projeler için daha hızlı izinler
- ✓ Yenilenebilir enerji projeleri için 'ağır basan kamu yararı' statüsü
- ✓ Enerjide biyokütle kullanımına yönelik daha sıkı sürdürülebilirlik kriterleri

Yenilenebilir Enerji Direktifi 20 Kasım itibariyle yürürlüğe girdi.

Avrupa Yeşil Mutabakatı kapsamında 2021'de belirlenen ve 2030 yılı için bağlayıcı olan yenilenebilir enerji hedefi, Ukrayna Savaşı sonrasında sunulan REPowerEU Paketi'ne uygun olarak %42.5'a çıkarıldı. Bununla birlikte, 2030 yılı için yenilenebilir enerjinin payının %45'e yükseltilmesinin hedeflenmesi konusunda da mutabık kalındı. Direktif hakkında öne çıkan detaylar görselde.

IREC İstanbul 2023 Organizasyon Foton ECO Ev Sahipliğinde Gerçekleştirildi

#İşBirliği

3 Kasım 2023 tarihinde, Swissotel The Bosphorus'ta Foton ECO'nun ev sahipliğinde düzenlenen **IREC İstanbul 2023**, "Enerji Dönüşümünüzü Burada Başlatın" temasıyla enerji sektörünün önde gelen isimlerini bir araya getirdi. Bu prestijli organizasyon, Türkiye'nin yanı sıra Avrupa Birliği, Birleşik Krallık, Norveç, Mısır, Arap Emirlikleri, Kazakistan, Özbekistan ve Tayland gibi çeşitli ülkelerden enerji şirketleri, girişimciler ve ticaret şirketlerini buluşturdu.

Foton IREC Platformu'nun kurucusu Can Arslan'ın öncülüğünde, sürdürülebilir bir gelecek ve yeşil enerjiye geçiş konuları ele alındı. Enerji dönüşümünde farklı roller üstlenen profesyoneller arasında bağ kurmayı ve bu sayede enerji dönüşümü projelerinin fikirden sahaya, sahadan piyasalara etkilerini hızlandırmayı hedefleyen etkinlik, sektördeki en önemli buluşmalardan biri olarak kayda geçti.

16 ülkeden 400'den fazla katılımcının yer aldığı IREC İstanbul 2023'te, enerji sektörünün geleceğini şekillendiren pek çok konu masaya yatırıldı. Bu konular arasında sınırda karbon düzenleme mekanizması, gelişmekte olan ülkeler üzerindeki etkileri, küresel IREC istatistikleri, fiyat indikatörleri, ESG puanlaması, yeşil enerji dönüşümü ve sürdürülebilirlik, yeşil sanayi ve enerji yatırımları ile karbon teknolojileri yer aldı. Ayrıca, Türkiye elektrik piyasasındaki hızlı değişim ve Türkiye'nin yenilenebilir enerji tedarikinde dünya çapında üçüncü sıraya yükselmesinde Foton Platformu ve katılımcılarının oynadığı rol özellikle vurgulandı.

2023

ARALIK

#iklim

BM İklim Değişikliği Konferansı Sona Erdi

30 Kasım-12 Aralık tarihleri arasında Birleşik Arap Emirlikleri'nde düzenlenen COP28 büyük tartışmalar eşliğinde sona erdi. Alınan önemli kararları sizin için özetledik:

- Ülkeler, Paris İklim Anlaşması hedeflerine ulaşmada geride kalmış durumda.
- İklim değişikliğiyle mücadelede finansman, kapasite inşası ve teknoloji transferi hayati.
- İklim değişikliğinden etkilenen gelişmekte olan ülkelerin ihtiyaçları öncelikli.
- Paris İklim Anlaşması sayesinde küresel ısınmanın 2.1 ila 2.8 derece arasında sınırlı kalması bekleniyor.
- Ülkelerin emisyon azaltım taahhütleri ile gerçekleştirdikleri arasında fark var; daha fazla çaba gerekiyor.
- 1.5 derece hedefine ulaşmak için 2030'a kadar emisyonların %43, 2035'e kadar %60 azaltılması şart.

Bu hedefe ulaşmak için;

- 2030'a kadar yenilenebilir enerji kapasitesi 3 katına çıkarılmalı,
- Kömür kullanımı sonlandırılmalı,
- 2050'ye kadar sıfır emisyonlu enerji sistemlerine ve düşük emisyonlu yakıtlara geçiş hızlandırılmalı,
- Fosil yakıtlardan adil ve düzenli bir şekilde uzaklaşılmalı.

Metnin tamamına [buradan](#) erişebilirsiniz.

#Çevre

Birleşik Krallık, 2027 Yılında Kendi SKDM'sini Hayata Geçirmeyi Planladığını Duyurdu

Hükümet yetkilileri tarafından yapılan **açıklamaya** göre demir, çelik, seramik, alüminyum, gübre, cam, hidrojen ve çimento gibi sektörlerin SKDM kapsamına alınması düşünüyor. İthalatta ödenen karbon vergileri, İngiltere'nin SKDM ücretlerinden düşülecek. 2024'te yapılacak görüşmelerle İngiltere'nin SKDM'si netleşecek.

İngiltere'nin Türkiye için önemli bir ticari partner olması nedeniyle, bu durum Türk ihracatçıları için önem arz ediyor. AB'nin SKDM'si, milli ETS ve Birleşik Krallık SKDM'si gibi düzenlemeler, emisyon hesaplamaları ve vergi ödemeleri gibi karmaşık süreçlerde uyum yükümlülüklerini artırıyor.

#Kurumsal Sürdürülebilirlik

EFRAG ve GRI Arasında Karşılıklı Çalışma Konusunda İşbirliği

EFRAG ve Global Reporting Initiative (GRI) arasından imzalanan mutabakat metnine göre, Avrupa Sürdürülebilirlik Raporlaması Standartları ile GRI standartlarının birbiri ile uyumlu kullanılabilmesi için "karşılıklı çalışabilirlik indeksi" yayımlandı.

Bu iş birliğinin önemi şu şekilde özetlenebilir:

Büyük şirketler, değer zincirlerindeki diğer partnerlerinden ESG performanslarını gösteren sürdürülebilirlik raporlarını artık daha fazla talep ediyor. Küresel ölçekte farklı coğrafyalarda farklı raporlama çerçevelerinin ortaya çıkması, uluslararası ticarete şirketlere ilave yük getirecek şekilde parçalı bir raporlama düzeninin oluşmasına yol açabilir. Ayrıca çifte raporlama da hem zaman hem de kaynak açısından raporlama faaliyetlerinin maliyetini artırıyor. EFRAG ile GRI arasında imzalanan anlaşma ile bu durumun önüne geçilmek isteniyor.

EFRAG ve GRI arasında daha önce imzalanan uyumluluk anlaşmasını takiben bu indeksin paylaşılması da ortak raporlama dili oluşması ve şirketlerin raporlama faaliyetlerini standartlaştırması açısından oldukça önemli.

#Kurumsal Sürdürülebilirlik

IFRS Vakfı ve Uluslararası Standardizasyon Örgütü (ISO), Sürdürülebilirlik Konusunda İşbirliğine Gideceklerini Duyurdu

Bu işbirliği, IFRS'nin geçen yaz yayımlanan yeni S1 ve S2 sürdürülebilirlik standartları ile ISO'nun başta 14000 Çevre Yönetimi ve sera gazı emisyonu standartlarını uyumlu hale getirerek, şirketlerin sürdürülebilirlik ve iklim taahhütlerini daha etkin bir şekilde raporlamalarına yardımcı olmayı amaçlıyor.

Ayrıca, ISO ve IFRS Vakfı, uygulamaları ve raporlamayı geliştiren iç uzmanlık ve anlayış oluşturmak için kapasite geliştirme girişimlerinde de bulunacak.

#Avrupa Yeşil Mutabakatı

AB Ekotasarım Düzenlemesi Kabul Edildi

Avrupa Parlamentosu ve Avrupa Konseyi, **Sürdürülebilir Ürünler için Ekotasarım Yönetmeliği** üzerinde anlaşmaya vardığını duyurdu.

Mevcut Ekotasarım Direktifi'nin üzerine inşa edilen yeni düzenleme, sürdürülebilir ürünleri AB pazarında yeni norm haline getirecek. Ana hedefler arasında:

- Ürünlerin daha uzun ömürlü olması,
- Enerji ve kaynak kullanımının verimliliğinin artırılması
- Tamir ve geri dönüşümün kolaylaştırılması,
- Daha az zararlı madde içeriği ve daha fazla geri dönüştürülmüş malzeme kullanımı bulunuyor.

Çeşitli ürün kategorileri için performans ve bilgi gereklilikleri ise aşamalı olarak belirlenecek. Bu alanda öncelik ise **tekstil, mobilya, demir-çelik, alüminyum, lastikler, boyalar ve kimyasallar** gibi yüksek etkili ürünlere verilecek.

Yeni gereklilikler, ürün dayanıklılığı, yeniden kullanılabilirlik, tamir edilebilirlik, kimyasal maddelerin kullanımının azaltılması, enerji ve kaynak verimliliği ve geri dönüştürülmüş içerik gibi alanları kapsayacak.

Yönetmelik ayrıca satılmayan ürünlerin imha edilmesine yönelik yeni tedbirler de içeriyor. Yasa koyucular, satılmamış tekstil ve ayakkabı ürünlerinin imhasına doğrudan bir yasak getirdi. Zaman içerisinde, ihtiyaç duyulması halinde diğer sektörler de bu tür yasaklar kapsamına alınabilecek.

Buna ek olarak, **büyük şirketlerin her yıl ne kadar satılmamış ürünü neden attıklarını açıklamaları gerekiyor**. Bunun, işletmeleri bu uygulamayı yapmaktan güçlü bir şekilde caydırması beklenmekte.

#Avrupa Yeşil Mutabakatı

Avrupa Birliği, Trans-Avrupa Ulaşım Ağı (TEN-T) Düzenlemesi'ni Güncelliyor

Avrupa Birliği, Trans-Avrupa Ulaşım Ağı (TEN-T) düzenlemesini **güncelledi**. Bu güncelleme, sürdürülebilir ulaşımı teşvik etmek ve Avrupa genelinde çeşitli ulaşım modlarını entegre etmek amacıyla yapıldı. İşte dikkat çeken bazı değişiklikler:

- **Hızlı Trenler:** 2040 yılına kadar TEN-T ağındaki trenlerin en az 160 km/saat hızla seyahat etmesi hedefleniyor.
- **Avrupa Demiryolu Trafik Yönetim Sistemi (ERTMS):** Bu sistemle demiryolu daha güvenli ve verimli hale getirilecek. ERTMS, Avrupa çapında tek bir sinyalizasyon sistemi olarak genişletilecek.
- **Güvenli Park Alanları:** Her 150 kilometrede bir, profesyonel sürücüler için güvenli park alanları kurulacak.
- **Havalimanları ve Demiryolu Bağlantıları:** Büyük havalimanları, uzun mesafeli demiryolu hatları ile bağlanacak. Bu adım, demiryolu rekabetini artıracak ve yolcu erişimini iyileştirecek.
- **Sürdürülebilir Kentsel Hareketlilik Planları:** TEN-T ağına dahil olan 430 büyük şehir, sıfır ve düşük emisyonlu hareketliliği destekleyen planlar geliştirecek.
- **Uluslararası Entegrasyon:** Ukrayna, Moldova ve altı Batı Balkan ülkesi, yeni Avrupa Ulaştırma Koridorlarına dahil edilecek.

Avrupa Birliği Ulaşım Ağı (TEN-T)

yesilbuyume.org
Kaynak: Avrupa Komisyonu

#Kentsel Sürdürülebilirlik

Dünya Yeşil Üniversiteler Sıralaması Açıklandı

Üniversitelerin sürdürülebilirlik performansını değerlendiren GreenMetric'in 2023 endeksi açıklandı. 2010'da Endonezya Üniversitesi tarafından geliştirilen UI GreenMetric Dünya Yeşil Üniversiteler Sıralama Sistemi, üniversitelerin sürdürülebilirlik çabalarını çeşitli boyutlarda analiz ediyor ve üniversitelerin uluslararası itibarını artırmaya yardımcı oluyor.

Bu sene endekste yer alan ilk on üniversite ise şöyle:

- İstanbul Teknik Üniversitesi
- Yıldız Teknik Üniversitesi
- Cyprus International University
- Erciyes Üniversitesi
- Özyeğin Üniversitesi
- Ege Üniversitesi
- Yeditepe Üniversitesi
- Orta Doğu Teknik Üniversitesi
- Başkent Üniversitesi
- İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü

#Kurumsal Sürdürülebilirlik

Kurumsal Sürdürülebilirlik Özen Yükümlülüğü Direktifi Resmi Gazete'de Yayımlanarak Yürürlüğe Girdi

Kapsamdaki şirketlere çeşitli özen yükümlülükleri getirecek olan CSDDD; ilk iki parçası Taksonomi ve CSRD (Kurumsal Sürdürülebilirlik Raporlama Direktifi) olan üçlemenin son halkası olarak karşımıza çıkıyor. Bu üçlemede Taksonomi neyin sürdürülebilir olduğunu tanımlamaya yararken, CSRD raporlama yükümlülüğü getiriyor. Yeni yürürlüğe giren CSDDD ise topluma veya çevreye zararlı aktiviteleri engelleme, durdurma ve zararı giderme gibi aksiyonlara odaklanan özen yükümlülükleri getirerek resmi tamamlıyor.

Düzenleme, finans kuruluşlarının kapsam dışında bırakılması ve değer zincirlerinin tümüyle kapsama alınmaması gibi yönleriyle yetersiz bir girişim olarak görülse de böylesine ciddi bir özen yükümlülüğü inşa etmesi ve gelecekte revize edilebilecek şekilde tasarlanmış olması sayesinde umut verici bir düzenleme olarak görülüyor.

Düzenlemeye dair detaylara [buradan](#) erişebilirsiniz.

#Avrupa Yeşil Mutabakatı

AB Yasa Yapıcıları "Binaların Enerji Performansı Direktifi" Konusunda Anlaşmaya Vardı

Türkiye'deki yapı malzemeleri üreticileri için önemli gördüğümüz **Direktif**, enerji tüketimi ve emisyonları azaltmayı hedefliyor. Ana noktalar:

- Üye ülkeler, 2030'a kadar binalardaki enerji tüketimini %16, 2035'e kadar %20-22 azaltacak.
- Düşük performanslı binalar, %55 emisyon azaltımı için yenilenecek.
- 2030'a kadar bu binaların %16'sı, 2033'e kadar %26'sı yenilenecek.
- Enerji Performans Sertifikaları iyileştirilecek.

Direktifin getirdiği sorumluluklar nedeniyle, Avrupa Birliği'nde 2050'ye kadar yaklaşık 35 milyon binanın yeniden düzenlenmesi bekleniyor. Türk yapı malzemeleri ihracatçıları, çevreci ve düşük emisyonlu üretim süreçlerine geçerek AB'deki inşaat sektöründeki ortaya çıkacak pazar fırsatlarını değerlendirebilir.

Kurumsal Sürdürülebilirlik Özen Yükümlülüğü Direktifi'nin Kapsamı

	AB Şirketleri	AB Dışındaki Şirketleri
Grup 1	<ul style="list-style-type: none"> • Sınırlı sorumlu şirketler • Yıllık 150 milyon €'dan fazla ciro • 500'den fazla çalışan	<ul style="list-style-type: none"> • Sınırlı sorumlu şirketler • AB sınırları içerisinde 150 milyon €'dan fazla ciro
Grup 2	<ul style="list-style-type: none"> • Sınırlı sorumlu şirketler • Yüksek etkili sektörde faaliyet gösteren • Gelirinin en az %50'si yüksek etkili sektörlerde olmak üzere 40 milyon € ciro • 250'den fazla çalışan	<ul style="list-style-type: none"> • Sınırlı sorumlu şirketler • Yüksek etkili sektörde faaliyet gösteren • Gelirinin en az %50'si yüksek etkili sektörlerde olmak üzere AB sınırları içerisinde 40 milyon € ciro

yesilbuyume.org
ygnak: EU Commission

#Avrupa Yeşil Mutabakatı

Avrupa Birliği, ESG Derecelendirme Kuruluşları İle İlgili Düzenlemeler Yapıyor

Avrupa Konseyi, ESG derecelendirmelerini düzenleyen yeni kurallar üzerinde anlaşmaya vardı. Bu yeni düzenlemeler, ESG derecelendirmelerinin güvenilirliğini ve karşılaştırılabilirliğini artırmayı, derecelendirme kuruluşlarının şeffaflığını ve bütünlüğünü güçlendirmeyi, ayrıca çıkar çatışmalarını önlemeyi hedefliyor.

Yeni önerilen düzenlemelere göre, **ESG derecelendirme kuruluşları Avrupa Menkul Kıymetler ve Piyasalar Otoritesi (ESMA) tarafından yetkilendirilecek ve denetlenecekler.** Ayrıca, şeffaflık gerekliliklerine uymaları ve çıkar çatışmalarını önleyici tedbirler alınması zorunlu olacak.

Şirketlerin ESG performanslarının şeffaf ve bilimsel verilere dayalı olarak ölçülmemesi, özel ve kamu yatırımcıların gerçekten sürdürülebilir faaliyetler yürüten şirketler hakkında yeterli bilgiye sahip olmalarını engelliyor. Bu yeni teklif ile birlikte, ESG ölçümlerinde kullanılan metodolojilerin daha şeffaf hale getirilmesi ve ESG ölçüm faaliyetleri yürüten kuruluşların çalışma yöntemlerindeki belirsizliklerin giderilmesi amaçlanıyor.

ESG Derecelendirme Kuruluşları ve Metodolojileri

Kuruluş	Metodoloji	Değerlendirme
 Bloomberg ESG	2009 yılında kuruldu. 10.000'den fazla şirkete yönelik ESG derecelendirmesi yapıyor.	Şirketin paylaştığı bilgilere istinaden 120 göstergeye göre değerlendirme yapıyor. Rapor edilmeyen konular şirketlerin puanını düşürüyor. 0-100 arasında notlar veriliyor. 2 milyar \$'ın üzerinde piyasa hacmine sahip şirketlere hitap ediyor.
 CDP Skoruması	2000 yılında kuruldu. Merkezi Berlin'de bulunuyor.	İklim değişikliği, su, orman ve tedarik zincirleri başlığı altında kendi metodolojisine göre değerlendirme yapıyor. CDP anketine şirketin verdiği cevaplar esas alınıyor. Bildirim, farkındalık, yönetim ve liderlik başlıkları altında yapılan değerlendirme karşılaştırma yapılabilmesi için daha sonra yüzdeye çevriliyor.
 FTSE Russell	47 ülkeden 7.200 hisse senedine yönelik hizmet veriyor.	Şirketin ESG performansını ölçmek için 300'den fazla gösterge kullanıyor. Sektörlere göre göstergelerin ağırlık puanları değişiyor. Şirket tarafından kamuya paylaşılan bilgilere istinaden değerlendirme yapıyor. Şirketler değerlendirme süreçlerini desteklemek için ilave bilgi verebilirler.
 MSCI ESG	6000 küresel şirket ve 400.000'den fazla tahvile yönelik değerlendirme yapan dünyanın en büyük kuruluşları arasında	AAA-CCC arasında değişen ESG notları her hafta güncelleniyor. Çevre, sosyal ve yönetim başlıkları arasında 37 ana konuya odaklanılıyor. Hükümetleri veri bankaları, şirketlerin bildirimleri, akademik yayınlar gibi çok farklı kaynakları değerlendirme süreçlerinde kullanıyor. Yıllık olarak genel değerlendirme yapıyor. Değerlendirme sonuçları BlackRock gibi küresel yatırımcılar tarafından kullanılıyor.
 Refinitiv	2021'den beri LSEG'in başlığı olarak faaliyetlerini yürütüyor. 190 ülkede 40.000'den fazla müşterisi ve yıllık 6 milyar € cirosu bulunuyor.	10 başlık altında toplam 630 parametreye göre şirketlerin ESG performansları değerlendiriliyor. Endüstrilere göre değerlendirme kriterlerinin ağırlıkları değişkenlik gösteriyor.
 Ecovadis	Faaliyetlerine 2007 yılında başladı. Şu an 100.000'den fazla şirkete yönelik değerlendirme yapıyor.	4 başlık altında 26 kritere göre değerlendirme yapıyor. Sağlanan online platform sayesinde şirketler anket sorularını cevaplayabiliyor ve dinamik puan kartı üzerinden performanslarını görebiliyor. Değerlendirme sonucunda iyileştirilecek alanlarla ilgili geri bildirimde bulunuluyor.

www.yesilbuyume.org
Kaynak: Iris Carbon

Avrupa Parlamentosu daha önce bu teklifi onaylamıştı. Bu nedenle, AB yasa yapıcıları arasındaki görüşmelerin Ocak 2024'te başlaması ve yasanın kısa süre içinde yürürlüğe girmesi bekleniyor.

Yeşil Liman Projesi: Denizcilik Endüstrisinde Sürdürülebilirlik Adımları

#İşBirliği

Piri Reis Üniversitesi'nin liderliğinde yürütülen GREENPORT Projesi, AB Yeşil Mutabakatı'nın denizcilik endüstrisinde karbon azaltımı stratejileri kapsamında önemli bir adım atıyor. Proje, genellikle göz ardı edilen bir alt sektör olan liman hizmetlerine odaklanıyor. Liman içi operasyonlar, römorkör ve kılavuz botları gibi küçük boyutlu gemilerle gerçekleştirilir ve bu gemiler, liman ve deniz güvenliğinde kritik roller üstlenir. Ancak, bu gemilerin küçük boyutları ve büyük gemilere kıyasla daha az çevre kirliliği yaratmaları nedeniyle, AB'nin emisyon azaltım hedeflerine dahil edilmemişlerdir.

GREENPORT Projesi, bu boşluğu doldurmayı amaçlayarak, liman içi hizmetlerin çevresel etkisini azaltmaya yönelik yenilikçi çözümler sunuyor. Proje, AB Kılavuz Kaptanlar Deneği (EMPA) ve Römorkör Sahipleri Derneği (ETA) gibi önemli kuruluşların desteğiyle geliştirildi ve AB Komisyonu Merkezi Birimi tarafından yüksek bir puan olarak hibe desteği kazandı.

Projenin Odak noktası olarak çevre dostu teknolojilerin geliştirilmesi ve liman operasyonlarında dijital teknolojilerin daha etkin kullanılmasını belirleyen proje sayesinde, liman operasyonlarının performansı artırılırken, emisyon oranlarında önemli bir azalma sağlanması hedeflenmektedir. Ayrıca, proje kapsamında, mevcut ve gelecekteki liman personelinin çevre konularında eğitilmesi ve yeniden eğitilmesi büyük önem taşımaktadır.

GREENPORT Projesi, COOP 28 taslak anlaşmasının fosil yakıt kullanımının azaltılması yönündeki önerileriyle uyumlu olarak, insan davranışlarında değişiklik yaratmayı hedeflemektedir. Bu proje, denizcilik endüstrisinde sürdürülebilirlik adımlarının atılmasında önemli bir rol oynamaktadır ve çevresel bilinç ve davranış değişikliklerini teşvik etmekte büyük bir potansiyele sahiptir.

2024'E NOTLAR

2024'te Bizi Neler Bekliyor: Sürdürülebilirlikte Yeni Ufuklar

2024 yılı, sürdürülebilirlik alanında birçok projenin ve düzenlemenin meyvesinin alındığı, sonuçların devşirilmeye başlandığı bir yıl olacak. Değişen enerji denklemleri, Avrupa Birliği'ndeki seçimlerin Yeşil Mutabakat'a etkileri gibi birçok bilinmez yeni yılın gündemini gölgelese de, bazı trendlerin yükselişini şimdiden görmek mümkün. Bu yılın öne çıkan beş sürdürülebilirlik trendini sizin için derledik:

İklim FinTech'inin Yükselişi

Finansal teknoloji ve sürdürülebilirlik ilkelerinin birleşimi olan İklim FinTech, önümüzdeki dönemde yeşil ekonomiye geçiş için gittikçe hayati bir finansman kaynağı haline geliyor. Yukarıda da bolca bahsettiğimiz yeşil tahviller; sorumlu yatırım fonları ve karbon emisyonlarını azaltan projelere finansal destek gibi çevre dostu yatırım fırsatları sunuyor. Büyük veri ve yapay zeka teknolojilerini kullanarak risk değerlendirmelerini geliştiren ve böylece daha sağlam yatırım stratejileri oluşturan firmalar dikkatli bir şekilde takip edilmeli.

Kurumsal Sürdürülebilirlik Raporlama Yükümlülükleri Sertleşiyor

Kurumsal Sürdürülebilirlik Raporlama Direktifi (CSRD) ve ABD Menkul Kıymetler ve Borsa Komisyonu (SEC) gibi düzenlemelerle, şirketlerin sürdürülebilirlik bilgilerini açıklama zorunluluğu artıyor. Bu durum, şirketlerin ESG verilerini toplama, yönetme ve raporlama şekillerini ciddi biçimde değiştirecektir.

Kapsam-3 Emisyonlarına Verilen Önem Artıyor

Kısaca, şirketlerin değer zincirlerinde meydana gelen dolaylı emisyonlar olarak tanımlayabileceğimiz Kapsam-3 emisyonlar, genellikle şirketlerin karbon ayak izinin en büyük ve yönetmesi en zor kısmını oluşturur. Kapsam 1 ve 2'ye dair taahhüt ve çalışmaların iklim değişikliği ile mücadelede yeterli olmadığı ortada. 2024'te, Kapsam-3 emisyonlarının azaltılması ve şeffaflığının artırılması için daha fazla çaba sarf edilecektir.

Sürdürülebilirlik için Yapay Zeka

Kaynak kullanımını optimize etme, enerji verimliliğini artırma ve ESG veri yönetimini kolaylaştırma gibi ihtiyaçlar genişledikçe işin içine Yapay Zeka'nın girmesi kaçınılmaz oluyor.

Hatta bunun örnekleri başladı bile: Google ve IBM veri merkezlerinde AI destekli çözümler kullanarak %30 oranında su ve enerji tasarrufu sağlamayı başardılar, sürdürülebilirlik raporlaması için AI, büyük veri setlerinin analizinde ve ESG verilerinin yönetiminde kullanılıyor, tarım sektöründe AI destekli sistemler sayesinde uydu görüntüleri ve sensör verileri kullanılarak ürünlerin sağlık durumları izlenebiliyor ve tarımsal girdiler daha etkin kullanılabilir. 2024 yılında, AI'nin bu ve benzeri uygulamaları, sürdürülebilirlik alanında daha etkin ve verimli çözümler sunmaya devam edecek.

İklim Risk Yönetimi Vazgeçilmez Olacak

2023 yaşadığımız en sıcak yıl oldu. İklim aşırılıklarının artması ve düşük karbonlu bir ekonomiye geçiş ihtiyacı, şirketler için önemli riskler oluşturuyor. 2024'te, şirketlerin iklim risklerini kapsamlı bir şekilde yönetmeleri ve farklı küresel ısınma senaryolarına göre stratejiler geliştirmeleri artık bir lüks değil, bir ihtiyaç.

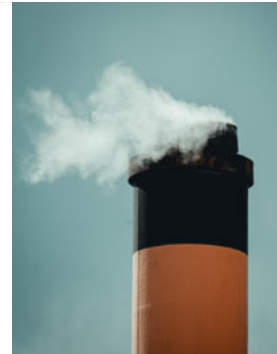

Hazır olduğunuzda Yeşil Büyüme'den aşağıdaki hizmetleri alabilirsiniz.

- Kurumsal Sürdürülebilirlik Eğitimleri - GRI, CSRD ve ISSB raporlama çerçevelerini kapsayan, kurum ve sektöre özel sürdürülebilirlik raporlaması eğitimleri.
- SKDM Eğitimi - SKDM kapsamında yapılması gerekenleri, sorumluluklarınızı ve yaptırımları öğrenin, sektörünüze özel düzenlemeleri takip edin.
- Haftalık Bülten Sponsorluğu - Çoğunluğu yönetici seviyesinde 7500 abone ve 21.000 sosyal medya takipçisine mesajınızı iletin. Kapsamlı sponsorluk paketi için irtibata geçin.

Yeşil Büyüme
Eğitim ve Danışmanlık Hizmetleri
Ocak 2024

Açıklamalı
SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK
ALMANAĞI
2023

